СҮХБААТАР АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН
ХЭЛТЭС

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2023 | IV

СҮХБААТАР АЙМГИЙН НИЙГЭМ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН БАЙДАЛ

2023
4 сар

Баруун-Урт сум

Ерөнхий тэмдэглэл

I. Товчилсон үгийн тайлал.

- Сумдын нэр:

АС Асгат	ТШ Түвшинширээ
БД Баяндэлгэр	ТЦ Түмэнцогт
ДА Дарьганга	УБ Уулбаян
МХ Мөнххаан	ХА Халзан
НА Наран	ЭЦ Эрдэнэцагаан
ОН Онгон	БУ Баруун-Урт
СҮ Сүхбаатар	

- ‘Төл’ гэсэн нь төлөвлөгөө, ‘Гүйц’ гэсэн нь гүйцэтгэл юм.

II. Саруудыг ром тоогоор тэмдэглэв.

- Сар: I, II, III, IV, V … г.м
- Улирал: I-III, IV-VI, VII-IX, X-XII
- Өссөн дүн: I-IV, I-XI … г.м (Тухайн сарыг оруулсан жилийн эхнээс өсөн нэмэгдсэн дүнг харуулав)

III. Дараах тэмдэглэлийг ашиглав.

…	Мэдээлэл байхгүй	-	Гүйцэтгэл байхгүй
0.0	Маш бага тоо	*	Урьдчилсан гүйцэтгэл
¹	Дахин		
a^x	x нь өмнөх оны мөн үетэй харьцуулсан цэвэр өсөлт, бууралтын хувь		
▲▼	эерэг хандлага, эерэг өөрчлөлт	▲▼	сөрөг хандлага, сөрөг өөрчлөлт

IV. Хэмжих нэгжийн тэмдэглэгээ.

• мянга	=1000	• $м^2$	метр квадрат
• сая	$=10^6$	• $км^2$	километр квадрат
• тэрбум	$=10^9$	• $м^3$	метр куб
• см	сантиметр	• мл	миллилитр
• дм	дециметр	• л	литр
• м	метр	• г	грамм
• км	километр	• кг	килограмм
• мян.	мянга	• цн	центнер
• %	хувь	• т	тонн
• кВт.ц	киловатт цаг	• ш	ширхэг
• ккал	килокалори		

"Үүнээс" гэдгийг харуулах бөгөөд зарим тохиолдолд тухайн үзүүлэлтийн бүрэлдэхүүн хэсгүүдийн нийлбэр нэгдсэн дүнтэй тэнцэхгүй байж болно.

V. Орон дэвшүүлэхээс хамаарч зарим үзүүлэлтийн нийлбэр нь дүнтэйгээ, бүтцийг хувиар илэрхийлэхэд 100 хувиас их, бага зэрэг зөрүүтэй байж болно.

ГАРЧИГ

Ерөнхий тэмдэглэл 2

Үндсэн үзүүлэлтүүд 5

I Хүн ам 6-7

II Хөдөлмөр 8-9

III Нийгмийн халамж 10

VI Эрүүл мэнд 11-13

V Гэмт хэрэг 14-15

VI Мөнгө, банк 16-17

VII Орон нутгийн төсөв 18

VIII Үнэ 19-21

IX Хөдөө аж ахуй 22-26

X Аж үйлдвэр 27-30

XI Барилга 31-32

Хавсралт хүснэгтийн жагсаалт 33-34

Хавсралт хүснэгтүүд 34-60

БҮЛЭГ	ТАНИЛЦУУЛГЫГ БЭЛТГЭСЭН:
Үндсэн үзүүлэлтүүд /Хүснэгт/	Ө.Хулан
I Хүн ам	Б.Буджав
II Хөдөлмөр	Э.Анхцэцэг
III Нийгмийн халамж	Б.Буджав
IV Эрүүл мэнд	Б.Буджав
V Гэмт хэрэг	Ө.Хулан
VI Мөнгө, Банк	Ө.Хулан
VII Орон нутгийн төсөв	Б.Буджав
VIII.а Хэрэглээний үнэ	Ө.Хулан
VIII.б Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний үнэ	С.Мөнхбаяр
IX Хөдөө аж ахуй	С.Мөнхбаяр
X Аж үйлдвэр	Э.Анхцэцэг
XI Барилга	Б.Буджав

ХЭВЛЭЛИЙН ЭХ БЭЛТГЭСЭН:

Ө.Хулан

Төрсөн хүүхэд	хүн	▲	479	92.4	▼	316	34.2	▲	315	37.9
Нялхасын эндэгдэл	хүн	▼	1	75.0	▲	3	3.0 1	▼	1	-66.7
Бүртгэлтэй ажилгүй иргэд	хүн	▼	447	-24.7	▲	461	3.1	▼	299	-35.1
Халдварт өвчнөөр өвчдөгчид	хүн	▼	308		▲	3492	11.33 **	▼	327	-90.6
Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг	тоо	▼	142	-11.8	▲	229	61.3	▼	143	-18.3
Хэрэгт холбогсод	хүн	▼	93	-26.8	▲	171	83.9	▲	46	2.3**
Хэрэглээний үнийн индексийн өөрчлөлт, оны эцэстэй харьцуулснаар, хувиар	хувь	▲	103	3.0	▲	106.4	3.4	▼	103.2	-3.2
Иргэдийн хадгаламж	тэрбум төгрөг	▲	136.9	52.4	▲	149	8.8	▼	142.6	-4.2
Зээлийн өрийн үлдэгдэл	тэрбум төгрөг	▲	140	6.6	▲	190	35.7	▲	201.6	6.1
Орон нутгийн төсвийн орлого	тэрбум төгрөг	▲	22.7	8.0	▲	24.2	6.6	▲	25.0	3.3
Орон нутгийн төсвийн зарлага	тэрбум төгрөг	▲	22.5	14.7	▼	20.2	-10.2	▼	12.8	-36.6
Төллөсөн хээлтэгч	тол	▲	1199240	3.5	▲	1328194	10.7	▼	1324523	-0.2
Ингэ	тол	▼	705	12.8	▼	629	-10.7	▲	679	7.9
Гүү	тол	▼	37774	20.7	▲	41592	10.1	▼	34513	-17
Үнээ	тол	▲	41764	9.9	▲	46324	10.9	▼	43074	-7
Эм хонь	тол	▲	703183	2.1	▲	795250	13.1	▲	805195	1.2
Эм ямаа	тол	▲	415814	3.8	▲	444399	6.8	▼	441062	-0.7
Бойжуулсан төл	тол	▲	1192572	3.8	▲	1323965	10.7	▼	1207310	-8.8
Ботго	тол	▼	694	-13.7	▼	626	-9.8	▲	667	6.5
Унага	тол	▲	37428	21.3	▲	41418	10.6	▼	33843	-18.2
Тугал	тол	▲	41444	10.3	▲	46091	11.2	▼	42218	-8.4
Хурга	тол	▲	700401	2.5	▲	792342	13.2	▼	737886	-6.9
Ишиг	тол	▲	412605	4.1	▲	442488	7.2	▼	392696	-11.2
Том малын зүй бусын хорогдол	тол	▲	32562	17.2	▼	6315	-80.6	▲	166740	25**
Тэмээ	тол	▲	22	83.3	▼	16	-27.2	▲	33	1**
Адуу	тол	▲	1260	31.7	▼	469	-62.7	▲	6560	12**
Үхэр	тол	▲	2709	34.9	▼	520	-80.8	▲	10371	18**
Хонь	тол	▲	13357	-1.2	▼	2546	-80.9	▲	79411	30**
Ямаа	тол	▲	15214	35	▼	2764	-81.8	▲	70365	24**
Үүнээс: Өвчнөөр хорогдсон мал	тол		-		▲	119		▼	82	-31.1
Үхэр	тол		-		▲	21			-	
Хонь	тол		-		▲	45		▲	82	82.2
Ямаа	тол		-		▲	53			-	
Аж үйлдвэрийн нийт бүтээгдэхүүн	тэрбум төгрөг	▼	31.9	-5.3	▲	34.9	9.4	▲	60.8	74.3
Борлуулсан бүтээгдэхүүн	тэрбум төгрөг	▲	78.1	66.4	▼	77.9	-0.3	▲	148.0	2.8**
Барилга угсалт, их засварын ажил, оны үнээр	тэрбум төгрөг	▼	1.4	-67.6	▲	2.8	2.1 **	▲	7.3	2.6 **

Тайлбар: ** дахин

ХҮН АМ, жил бүрийн эхний 4 сард

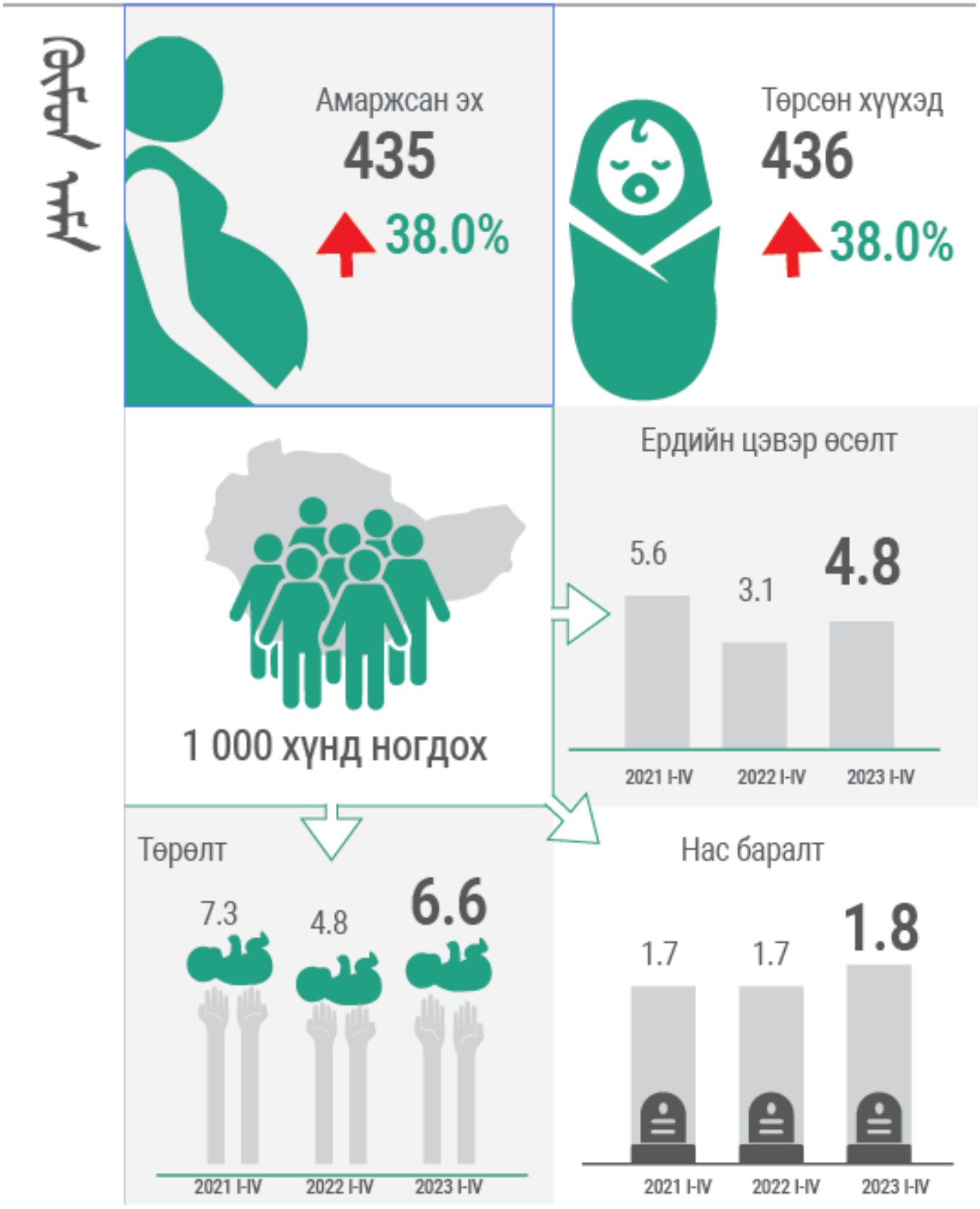

Төрсөн хүүхдийн тоо өмнөх оноос 38.0 хувиар өсчээ.

Эрүүл мэндийн газраас гаргадаг мэдээлээр 2023 оны эхний 4 сард 435 эх амаржиж, 436 хүүхэд төрүүлсэн нь өмнөх оноос амаржсан эх 119 (37.7%)-аар, төрсөн хүүхэд 120 (38.0%)-аар тус тус өсчээ.

ЗУРАГ 1. ТӨРӨЛТ, жил бүрийн эхний 4 сард

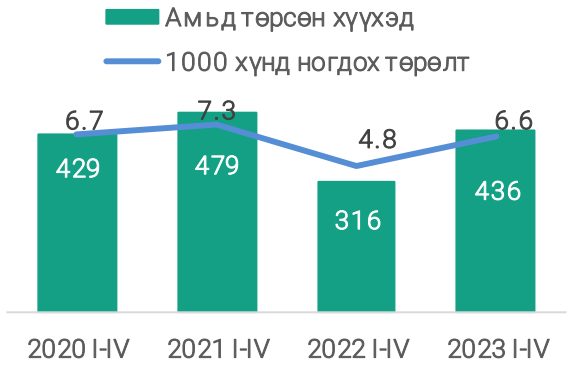

1000 хүнд ногдох төрөлт өмнөх оноос 1.8 нэгж хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 2. НАС БАРАЛТ, жил бүрийн эхний 4 сард

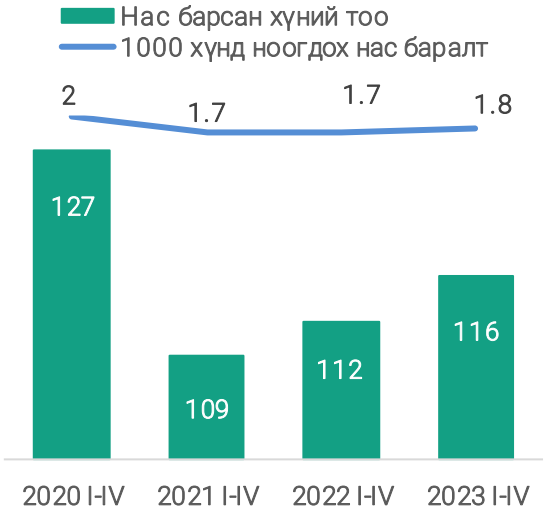

2023 оны эхний 4 сард нас баралт 116 болж, өмнөх оноос 4 (3.6%)-аар өсчээ. 1000 хүнд ногдох төрөлт 6.6, нас баралт 1.8, ердийн цэвэр өсөлт 4.8 байна.
1000 хүнд ногдох нас баралт өмнөх оноос 0.1 нэгж хувиар өссөн байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хүн амын ердийн цэвэр өсөлт нь төрөлт, нас баралтын зөрүүгээр тодорхойлно.

Эх үүсвэр: Сүхбаатар аймгийн Эрүүл мэндийн газар

ХӨДӨЛМӨР, бүртгэлтэй ажил хайгч иргэд

2023 оны 4 дүгээр сард

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн тоо өмнөх сараас 30.6 хувиар өслөө.

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн ажилгүй иргэдийн тоо 2023 оны 4 дүгээр сарын эцэст 299 болсны 146 (48.8%) нь эмэгтэйчүүд байна. Эдгээр бүртгэлтэй ажилгүй иргэд өмнөх оны мөн үеэс 162 (35.1%) хүнээр, 2022 оны 12 дугаар сарын эцсээс 64 (17.6%) хүнээр тус тус буурсан байна.

Эхний 4 сарын байдлаар Хөдөлмөр халамж, үйлчилгээний газарт 581 ажилгүй иргэн шинээр бүртгүүлсний 46 иргэн ажилд зуучлагдан орсон байна.

ЗУРАГ 3. ХӨДӨЛМӨР ЭРХЛЭЛТИЙН БАЙГУУЛЛАГАД ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН БОЛОН АЖИЛД ЗУУЧЛАГДАН ОРСОН ИРГЭД, жил бүрийн эхний 4 сарын байдлаар

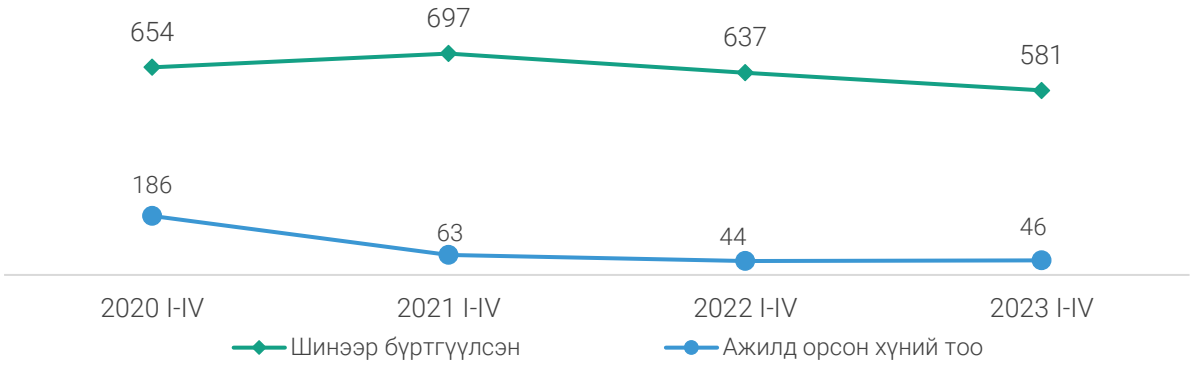

Ажилгүй иргэдийн 255 (85.3%) нь 15-44 насныхан эзэлж байгаа юм.

Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн 51 (17.1%) нь бакалавр, 6 (2.0%) нь тусгай дунд, 11 (3.7%) нь мэргэжлийн анхан шатны боловсролтой, 148 (49.5%) нь бүрэн дунд, 70 (23.4%) нь суурь, 10 (3.3%) нь бага, 3 (1.0%) боловсролгүй хүмүүс байна.

ЗУРАГ 4. БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, боловсролын түвшингээр, 4 сарын байдлаар

Ойлголт, тодорхойлолт:

Хөдөлмөр: Бүртгэлтэй ажилгүй иргэдэд Монгол Улсын хуулиар зөвшөөрөгдсөн хөдөлмөрлөх насны, хөдөлмөр эрхлэх чадвартай, цалин хөлстэй ажил болон хувиараа хөдөлмөр эрхэлдэггүй, тухайн үед ажиллахад бэлэн, цалин хөлстэй ажил идэвхтэй хайж байгаа Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газарт бүртгүүлсэн хүмүүс орсон болно.

Эх үүсвэр: Хөдөлмөр халамж, үйлчилгээний газрын бүртгэлтэй ажилгүй иргэдийн сарын мэдээ

Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ өмнө оноос 2128 (83.9%) хүнээр буурчээ.

Хөдөлмөр, халамж үйлчилгээний газрын мэдээллээр 2023 оны эхний 4 сард нийгмийн халамжийн тэтгэвэрт 1360 хүн хамрагдсан нь өмнөх оноос 70 (5.4%) хүнээр, олгосон тэтгэврийн хэмжээ 1541.8 сая төгрөг болж 88.1 (6.1%) сая төгрөгөөр өссөн байна.

Нийгмийн халамжийн тэтгэмжид 2023 оны эхний 4 сард 2130 хүн хамрагдсаны 50.4 хувь нь асаргааны тэтгэмжид, 49.6 хувь нь онцгой тохиолдлын болон амжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмжид хамрагдсан иргэд байна. Нийгмийн халамжийн тэтгэмжид 696.6 сая төгрөг олгосон нь өмнөх оноос 14.2 (2.1%) сая төгрөгөөр нэмэгджээ.

ХҮСНЭГТ 1. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭНД ХАМРАГДАГЧИД, төрлөөр, жил бүрийн эхний 4 сар

Үзүүлэлт	2021 I-IV		2022 I-IV		2023 I-IV	
	Хүний тоо	сая төгрөг	Хүний тоо	сая төгрөг	Хүний тоо	сая төгрөг
Бүгд	**24 332**	**2 571.7**	**23 972**	**4 085.9**	**22 411**	**4 731.3**
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тэтгэмж, үйлчилгээ	8 252	1 215.0	6 463	2 262.2	4 452	2 276.6
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр	1 246	729.7	1 290	1 453.7	1 360	1 541.8
Нийгмийн халамжийн тэтгэмж	1 267	345.6	2 079	682.4	2 130	696.6
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	-	-	4	4.0	-	-
Нийгмийн хөгжлийн үйлчилгээ	5 739	139.7	3 090	122.1	962	38.2
Алдар эхийн одонгийн мөнгөн урамшуулал	5 219	696.5	5 347	704.5	5 568	722.2
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	4 150	52.6	4 519	63.0	4 516	142.0
Алдар цолтон амхад настанд үзүүлсэн нэмэгдэл, хөнгөлөлт	-	-	2	0.3	4	507.8
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	237	21.5	264	37.3	310	54.0
Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	3 804	370.4	4 541	794.8	4 470	783.1
Насны хишиг	2 670	215.7	2 836	223.8	3 091	245.6

Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээнд хамрагдсан хүний тоо буурсан нь Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын яам хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээнд хамрагдах өрхийг тодорхойлох журмаа өөрчилсөнтэй холбоотой.

ЭРҮҮЛ МЭНД, жил бүрийн эхний 4 сард

Эмнэлэгт хэвтэн эмчлүүлэгчид

2022 I-IV 5 432

2023 I-IV 5 630

3.6% ↑

Нийт халдварт өвчнөөр өвчлөгчид

2022 I-IV 3 492

2023 I-IV 327

90.6% ↓

1 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл

2022 I-IV 3

2023 I-IV 2

1-5 хүртэлх насны хүүхдийн эндэгдэл

2022 I-IV 4

2023 I-IV 1

Эхийн эндэгдэл гараагүй.

Эрүүл мэндийн газрын мэдээллээр 2023 оны эхний 4 сард 435 эх амаржсан нь өмнөх оноос 119 (38.0%)-аар өссөн байна. Нийт амаржсан эхийн 0.5 хувь нь гэртээ төрсөн байна.

Нийт амьд төрсөн хүүхдийн 413 (94.7%) нь төрсний дараа 1 цагийн дотор хөхөө амалсан, 9 (2.1%) нь 2500 граммаас бага жинтэй байна.

ХҮСНЭГТ 2. АМАРЖСАН ЭХ, ТӨРСӨН ХҮҮХЭД, жил бүрийн эхний 4 сард

Үзүүлэлт	2022 I-IV	2023 I-IV	2023 I-IV / 2022 I-IV
	тоо		хувь
Амаржсан эх	316	435	137.7
6, түүнээс дээш удаа хяналтад хамрагдсан	-	424	-
Гэрийн төрөлт	-	2	-
Амьд төрсөн хүүхэд	316	436	138.0
1 цагийн дотор хөхөө амалсан хүүхэд	-	413	-
Төрөлхийн гажигтай төрсөн	-	3	-
2500 граммаас доош жинтэй төрсөн	-	9	-
Амьгүй төрсөн хүүхэд	2	2	100.0
Амьгүй төрөлтийн түвшин / 1000 нийт төрөлтөд ногдох/	-	4.6	-

2023 оны эхний 4 сард нас баралтын 116 тохиолдол бүртгэгдсэний 25 (21.6%) нь осол гэмтлийн улмаас, 27 (23.3%) нь хорт хавдарын өвчлөлийн улмаас нас барсан байна.

ХҮСНЭГТ 3. НАС БАРАЛТ, зарим үзүүлэлтээр, жил бүрийн эхний 4 сард

Үзүүлэлт	2022 I-IV	2023 I-IV	2023 I-IV / 2022 I-IV
	тоо		хувь
Нас баралт	112	116	103.6
Эмнэлгийн нас баралт	28	17	60.7
Осол гэмтэлийн өвчлөл нас баралт	10	25	2.5[1]
Хорт хавдрын өвчлөл нас баралт	36	27	75.0
0-1 насны эндэгдэл	3	2	66.7
1-5 хүртэлх насны эндэгдэл	4	1	25.0

Халдварт өвчнөөр өвлөгчид 2023 оны эхний 4 сард 327 болж, өмнөх оны мөн үеэс 3165 (90.6%)-аар буурахад короновируст халдварын тохиолдол буурсан нь нөлөөлжээ.

ХҮСНЭГТ 4. ХАЛДВАРТ ӨВЧИН, өвчний төрлөөр, жил бүрийн эхний 4 сар

Халдварт өвчин	Хэмжих нэгж	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV	Өсөлт	
					тоо	хувь
Бүгд	**хүн**	**308**	**3 492**	**327**	**-3 165**	**9.4**
Вируст гепатит	хүн	3	2	2	-	100.0
Цусан суулга	хүн	12	2	2	-	100.0
Гахайн хавдар	хүн	-	-	2	2	-
Бруцеллёз	хүн	-	1	-	- 1	-
Салхинцэцэг	хүн	3	4	137	133	34.3 [1]
Энтервируст халдвар	хүн	-	-	35	35	-
Ёлом	хүн	-	-	1	1	-
Салмонеллт	хүн	-	-	1	1	-
Гар хөл амны өвчин	хүн	19	1	76	75	76.0 [1]
Сүрьеэ	хүн	16	28	24	- 4	85.7
Тэмбүү	хүн	29	13	11	- 2	84.6
Трихомониаз	хүн	30	31	15	- 16	48.4
Заг	хүн	28	15	20	5	133.3
Ковид-19	хүн	168	3 395	1	-3 394	0.0

Харин салхин цэцгээр өвчлөгчид 133 (34.3 дахин)-аар, гар хөл амны өвчин 75 (76.0 дахин)-аар нэмэгдсэн бөгөөд шинээр энтервируст халдварын 35, ёлом өвчний халдарын 1 тохиолдолд тус тус бүртгэгдсэн байна.

Аймгийн хэмжээнд 2023 оны эхний 4 сарын байдлаар 92.7 мянган хүнд үзлэг хийсэн нь урьд оны мөн үеэс 11.7 (14.4%) мянган хүнээр өсч, 5.6 мянган хүн эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлсэн байна. Урьдчилан сэргийлэх үзлэгт 19.5 мянган хүн хамрагдсан нь урьд оны мөн үеэс 3.9 (24.7%) мянган хүнээр өсчээ.

Түргэн тусламжийн дуудлага 5.8 мянган удаа гарсны 1.1 (18.6%) мянга нь алсын дуудлага байгаа нь урьд оны мөн үеэс 133 (2.2%) удаагийн дуудлагаар буурсан байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

1 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг 1 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.

1-5 хүртэлх насны 1000 хүүхдэд ногдох нялхсын эндэгдлийг 1-5 хүртэлх насандаа эндсэн хүүхдийн тоог дээрх хугацаанд амьд төрсөн хүүхдийн тоонд харьцуулж тодорхойлдог.

Эх үүсвэр: Сүхбаатар аймгийн Эрүүл мэндийн газар

ГЭМТ ХЭРЭГ, 2023 оны эхний 4 сард

Нийт бүртгэгдсэн гэмт хэрэг

2022 I-IV	2023 I-IV	
229	178	-22.3% ↓

Хөнгөн хэрэг
146

Хүнд хэрэг
32

Илрүүлэлтийн хувь
25.3%

Гэмт хэргийн улмаас

Гэмтсэн хүн
44

Нас барсан хүн
11

Хохирол сая төг
9 401.4

Гэмт хэрэг үйлдэгсэд

Бүлгээр
9

Согтуугаар
37

Ял шийтгэгдэж байсан
10

Бүртгэгдсэн гэмт хэрэг өмнөх оноос 51 (22.3%)-ээр буурсан байна.

Бүртгэгдсэн гэмт хэргийн улмаас 11 хүн нас барж, 44 хүн гэмтэж бэртсэн бөгөөд аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд 9401.4 сая төгрөгийн хохирол учирсны 31.2 хувийг нөхөн төлүүлсэн байна.

Гэмт хэрэгт 74 хүн холбогдон сэжиглэгдсэний 37 (50.0%) хүн нь согтуугаар хэрэг үйлджээ. Нийт 191 хүн эрүүлжигдсэн нь өмнөх оны мөн үеэс 43 (29.1%) хүнээр өссөн байна. Нийт эрүүлжигдсэн хүмүүсээс 77 хүн баривчлагдаж захиргааны арга хэмжээ авахуулсан байна. Аймгийн хэмжээнд гэмт хэргийн илрүүлэлт 31.2 хувьтай байгаа нь өмнөх оны мөн үеэс 12.4 пунктээр буурсанн байна.

Зураг 5. БҮРТГЭГДСЭН ГЭМТ ХЭРГИЙН ТОО

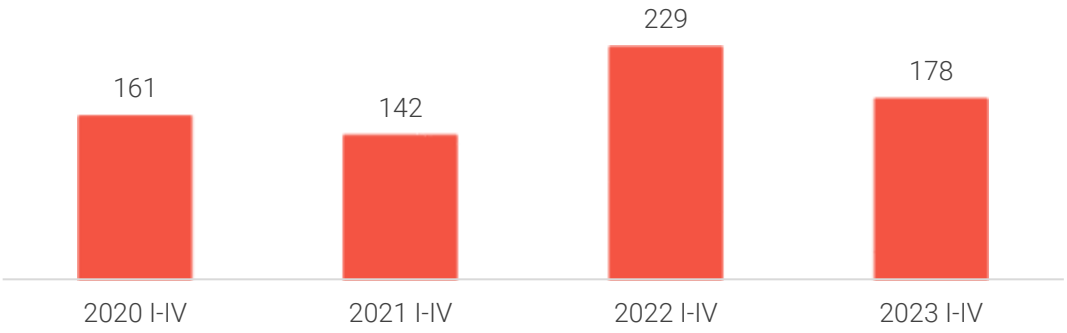

Ойлголт, тодорхойлолт

Гэмт хэрэг: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан нийгэмд аюултай гэм буруутай үйлдэл, эс үйлдэхүйг ойлгоно.

Гэмт хэргийн хохирол: Монгол Улсын Эрүүгийн хуулийн тусгай ангид заасан гэмт хэргийн улмаас хүний амь нас, эрүүл мэнд, эд хөрөнгө, бусад эрх, эрх чөлөө, нийтийн болон үндэсний ашиг сонирхол, аюулгүй байдалд шууд учирсан үр дагаврыг гэмт хэргийн хохиролд тооцно.

Яллагдагч: Монгол Улсын “Эрүүгийн хэрэг хянан шийдвэрлэх тухай” хуульд заасны дагуу эрүүгийн хэрэг үүсгэж яллагдагчаар татах тогтоолтой танилцсан сэжигтнийг ойлгоно.

Эх үүсвэр: Цагдаагийн газрын бүртгэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн мэдээ

МӨНГӨ, ЗЭЭЛ, 2023 оны эхний 4 сард

Мөнгө, эдийн засаг

Нийт зээлдэгчийн тоо

2022 I-IV **29 000**

2023 I-IV **32 417**

Зээл 2023 I-IV

- Нийт олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл **201.6** тэрбум төгрөг
- **2.1** тэрбум төгрөг — Анхаарал хандуулах зээлийн өрийн үлдэгдэл
- **1.4** тэрбум төгрөг — Чанаргүй зээл

- Иргэдийн **113.0** тэрбум төгрөг
- Хугацаатай **121.9** тэрбум төгрөг
- Хугацаагүй **20.6** тэрбум төгрөг

- Салбар нэгжийн тоо **35**
- ATM-ны тоо **30**
- Ажилтнуудын тоо **212**
- Карт эзэмшигчийн тоо **64 000**

Чанаргүй хугацаа хэтэрсэн зээл эхний 4 сарын байдлаар 1.4 тэрбум болж, нийт зээлийн өрийн үлдэгдлийн 0.7 хувийг эзэлж байна.

Монгол банкны мэдээллээр ХААН, Төрийн, Хас, Голомт банкнуудаас аж ахуйн нэгж, байгууллага, иргэдэд олгосон зээлийн өрийн үлдэгдэл 201.6 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх сараас 4.0 (2.0%) тэрбум төгрөгөөр буурч, өмнөх оны мөн үеэс 11.6 (6.1%) тэрбум төгрөгөөр өссөн.

Банкнуудад хадгалуулсан иргэдийн төгрөгийн хадгаламжийн хэмжээ 146.8 тэрбум төгрөгт хүрсэн нь өмнөх сараас 14.8 (11.2%) тэрбум, өмнөх оны мөн үеэс 13.4 (7.1%) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн байна. Нийт хадгаламжийн 87.4% нь хугацаатай, 12.6 % нь хугацаагүй хадгаламж байна.

Зураг 6. ЗЭЭЛИЙН ӨРИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, ХАДГАДАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, тэрбум төгрөг

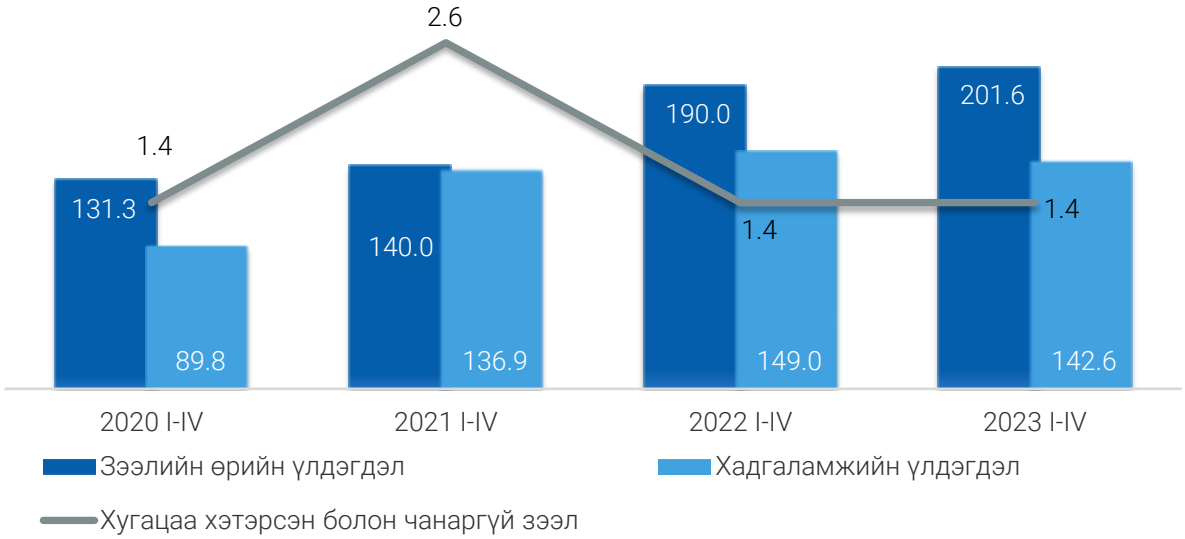

Ойлголт, тодорхойлолт

Хэвийн зээл: Төлөвлөгдсөн хугацаанд байгаа зээл, түүний хүүг ойлгоно.

Хугацаа хэтэрсэн зээл: Зээл, хүүгийн хугацаа 90 хүртэл хоног хэтэрсэн зээлийг хамруулна.

Чанаргүй зээл: Хэвийн бус, эргэлзээтэй, муу зээл буюу зээл, хүүгийн хугацаа 91-ээс дээш хоног хэтэрсэн зээлийг хамруулна.

Эх үүсвэр: Сүхбаатар аймаг дахь Монголбанкны салбар, Банкны салбарын мэдээ

Орон нутгийн төсвийн орлого өмнөх оноос 11.5 хувиар өсчээ.

Аймгийн төсвийн нийт орлого 2023 оны эхний 4 сарын байдлаар 25.0 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 0.8 (3.3%) тэрбум төгрөгөөр өсч, төсвийн зарлага санхүүжилт 12.8 тэрбум төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 7.4 (36.6%) тэрбум төгрөгөөр буурсан байна.

ЗУРАГ 7. ТӨСВИЙН ОРЛОГО, ЗАРЛАГА, тэрбум төг

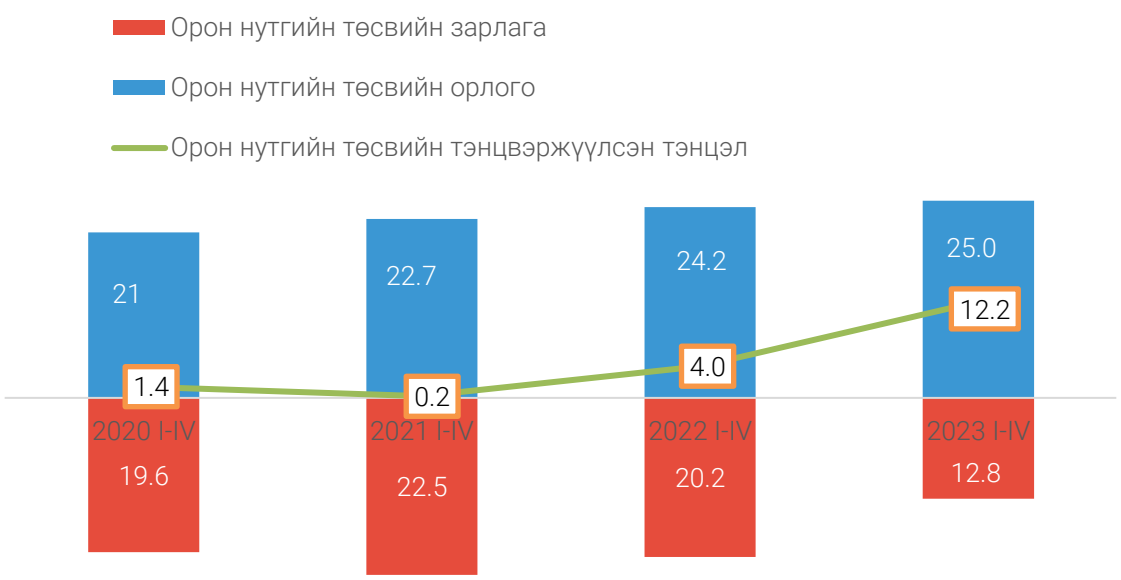

Аймгийн нийт төсвийн 36.9 хувийг орон нутгийн төсвийн орлого, 11.0 хувийг улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг, 9.3 хувийг аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг, 14.1 хувийг орон нутгийн хөгжлийн сангаас олгох шилжүүлэг, 25.5 хувийг урьд оны үлдэгдэл, 3.2 хувийг төсөвт байгууллагуудын өөрийн орлого тус тус эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт

Төрийн санхүү: Төсвийн орлого, зарлагын мэдээг Олон Улсын Валютын Сангийн стандарт ангиллаар 1995 оны 10-р сараас эхлэн жил бүр гаргаж байна. Аймгийн төсвийн орлого нь аймаг, сумын төсвийн орлогоос бүрдэнэ.

Аймгийн нэгдсэн төсөв нь татварын болон татварын бус орлого, улсаас авах санхүүгийн дэмжлэг, тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого, орон нутгийн сангийн орлогын шилжүүлэг зэргээс бүрдэнэ.

Эх үүсвэр: Аймгийн төсвийн мэдээг Сүхбаатар аймгийн Засаг даргын тамгын газрын Санхүү, төрийн сангийн хэлтэс үндсэн нэгжүүдээс авч нэгтгэж боловсруулсан аймгийн төсвийн мэдээ.

ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, бүлгээр, хувиар

2023 оны 4 дүгээр сард

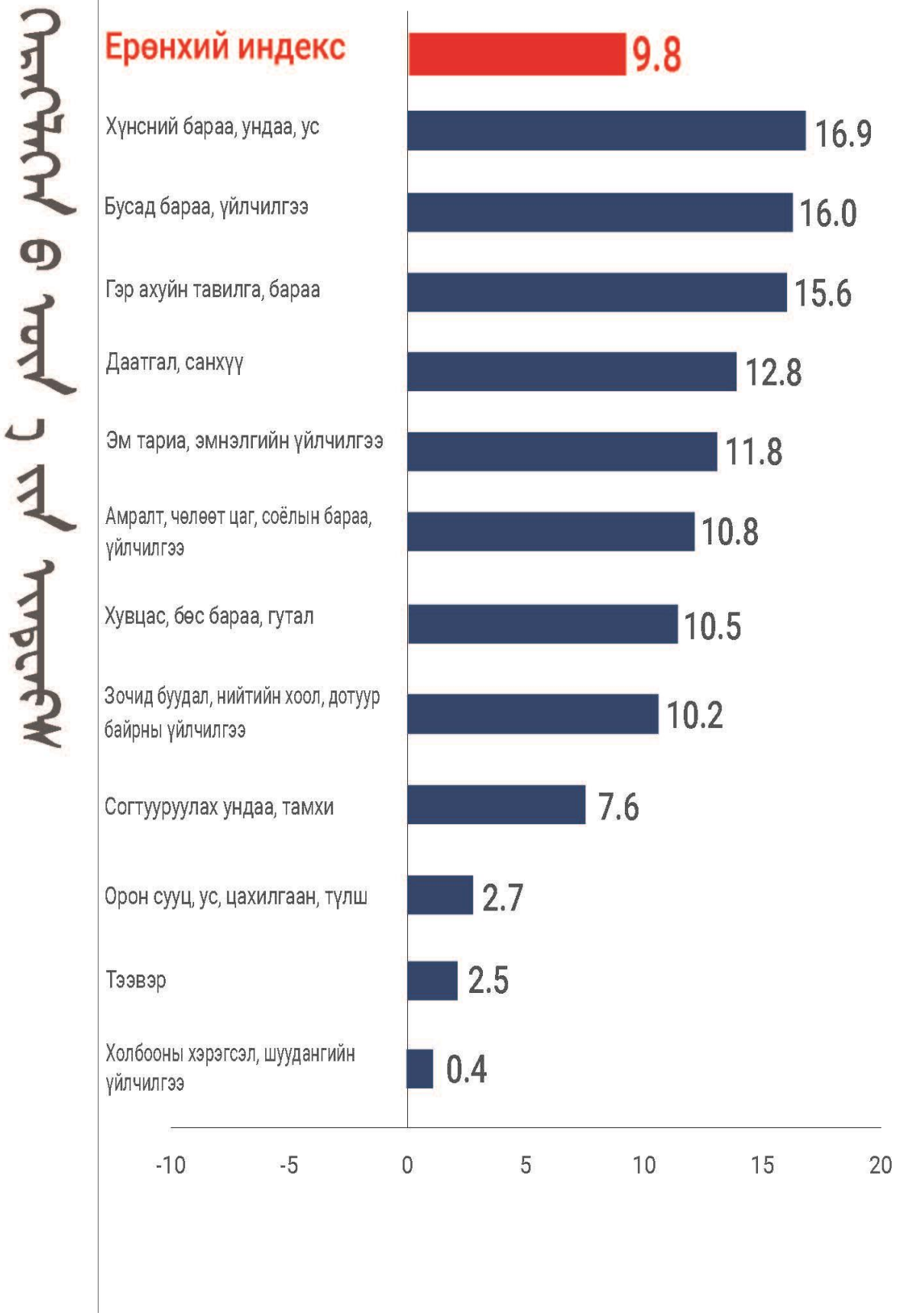

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ өмнөх сараас 0.6 хувиар өслөө.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2023 оны 4 дүгээр сард аймгийн хэмжээнд өмнөх оны мөн үеэс 9.8 хувь, өмнөх оны эцсээс 3.2 хувь, өмнөх сараас 0.6 хувиар өссөн байна.

ЗУРАГ 8. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (өмнөх оны мөн үеэс), сараар, хувиар

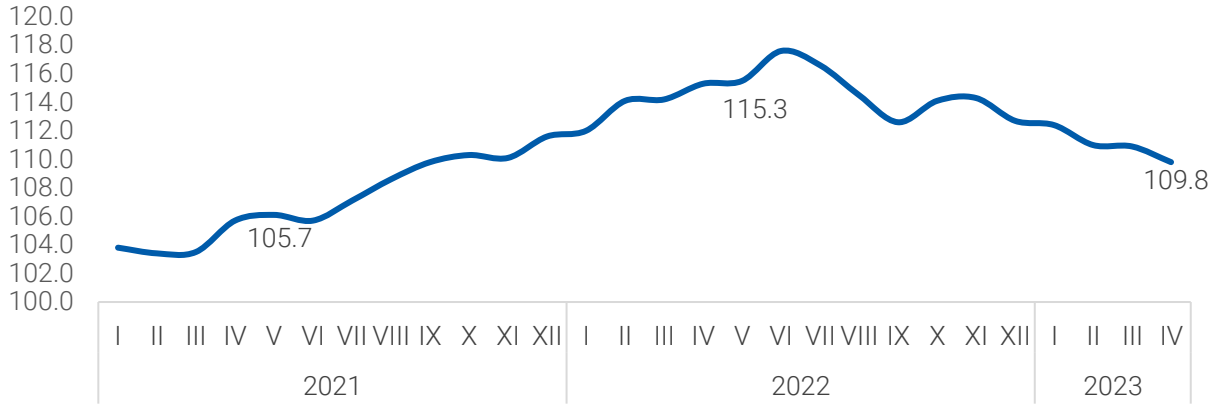

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2023 оны 4 дүгээр сард өмнөх оны мөн үеэс 10.9 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 16.9 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ дүнгээрээ 7.6 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ дүнгээрээ 10.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.7 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 15.6 хувь, эм тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 11.8 хувь, тээврийн бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.5 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 0.4 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 10.8 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 10.2 хувь, даатгал, санхүүгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 12.8 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 16.0 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2023 оны 4 дүгээр сард өмнөх оны эцсээс 3.2 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 6.5 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.6 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.5 хувь, орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлшний бүлгийн үнэ 0.4 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 3.2 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 8.2 хувь, холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 0.2 хувь, амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 2.9 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.3 хувь, даатгал, санхүүгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 12.8 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 3.7 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

Хэрэглээний бараа, үйлчилгээний үнэ 2023 оны 4 дугаар сард өмнөх сараас 0.6 хувиар өсөхөд хүнсний бараа, ундаа, усны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 1.1 хувь, согтууруулах ундаа, тамхины бүлгийн үнэ дүнгээрээ 1.1 хувь, хувцас, бөс бараа, гутлын бүлгийн үнэ дүнгээрээ 0.4 хувь, гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн барааны бүлгийн үнэ дүнгээрээ 0.5 хувь, эм, тариа, эмнэлгийн үйлчилгээний бүлгийн үнэ 3.5 хувь, зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны

үйлчилгээний бүлгийн үнэ 0.3 хувь, бусад бараа, үйлчилгээний бүлгийн үнэ дүнгээрээ 0.2 хувиар тус тус өссөн нь голлон нөлөөлсөн байна.

ХҮСНЭГТ 5. ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС, хувиар, 2023 оны 4 дүгээр сард

Бараа үйлчилгээний бүлэг	2023 IV / 2022 IV	2023 IV / 2022 XII	2023 IV / 2023 III
Ерөнхий индекс	109.8	103.2	100.6
Хүнсний бараа, согтууруулах бус ундаа	109.8	103.2	100.6
Согтууруулах ундаа, тамхи, мансууруулах бодис	107.6	102.6	101.1
Хувцас, бөс бараа, гутал	110.5	102.5	100.4
Орон сууц, ус, цахилгаан, хийн болон бусад түлш	102.7	100.4	100.0
Гэр ахуйн тавилга, гэр ахуйн бараа	115.6	103.2	100.5
Эм тариа, эмнэлэгийн үйлчилгээ	111.8	108.2	103.5
Тээвэр	102.5	99.2	99.2
Холбооны хэрэгсэл, шуудангийн үйлчилгээ	100.4	100.2	100.0
Амралт, чөлөөт цаг, соёлын бараа үйлчилгээ	110.8	102.9	100.0
Боловсролын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Зочид буудал, нийтийн хоол, дотуур байрны үйлчилгээ	110.2	100.3	100.3
Даатгал, санхүүгийн үйлчилгээ	112.8	112.8	100.0
Бусад бараа, үйлчилгээ	116.0	103.7	100.2

ЗУРАГ 9. МАХ, МАХАН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС (өмнөх оны мөн үетэй харьцуулснаар), сараар, хувиар

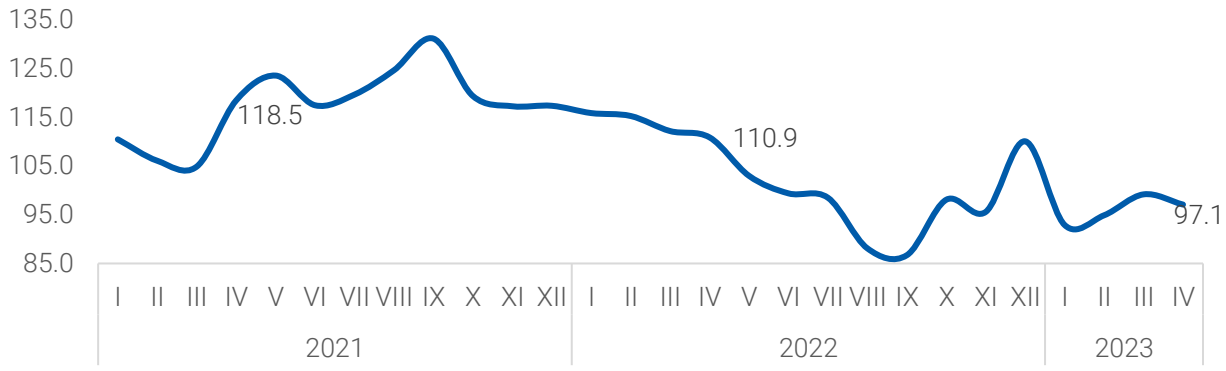

Мах, махан бүтээгдэхүүний үнэ 2023 оны 3 дугаар сард өмнөх сараас 5.1 хувиар өсөхөд хонь, ямааны махны үнэ дунджаар 11.5 хувь, үхрийн махны үнэ 1.4 хувь, адууны махны үнэ 7.0 хувиар тус тус өссөн байна. Харин өмнөх оны мөн үеэс 0.8 хувиар буурахад үхрийн махны үнэ 3.0 хувь, тахианы махны үнэ 10.0 хувь, адууны махны үнэ 11.2 хувиар тус тус буурсан нь голлон нөлөөлжээ.

Ойлголт, тодорхойлолт

Хэрэглээний сагс: Үнийн индекс тооцох зорилгоор бүрдүүлсэн дундаж өрхийн хэрэглээг төлөөлөх чадвартай, хүн амын өргөн хэрэглээний бараа, үйлчилгээний нэр төрлийн жагсаалтыг ойлгоно.

Хэрэглээний үнийн индекс: Хэрэглэгчдийн худалдаж авсан бараа, үйлчилгээний нэр төрөл, чанар өөрчлөлтгүй тогтвортой байхад үнэ дунджаар хэрхэн өөрчлөгдөж буйг хэмжих үзүүлэлт бөгөөд нийт өрхөөр тооцсон үнийн өөрчлөлтийг харуулна.

Сүхбаатар аймгийн хэмжээнд нас гүйцсэн малаас хязаалан гунан үхрийн үнэ хамгийн өндөр буюу 1.5 сая төгрөг байна.

Малын зах зээлийн дундаж үнийн 2023 оны 04 дүгээр сарын мэдээллийг өмнөх оны мөн үетэй харьцуулахад атны үнэ 1.1 сая төгрөг болж, 225 мянган төгрөгөөр, хязаалан гунан үхрийн үнэ 1.5 сая төгрөг болж, 11 мянган төгрөгөөр, соёолон үрээний үнэ 0.9 сая төгрөг болж, 84.6 мянган төгрөгөөр, эр хонины үнэ 189.2 мянган төгрөг болж, 21.5 мянган төгрөгөөр, эр ямааны үнэ 129.2 мянган төгрөг болж, 27.5 мянган төгрөгөөр тус тус буурсан байна.

ЗУРАГ 10. НАС ГҮЙЦСЭН МАЛЫН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 4 сард, мянган төгрөг

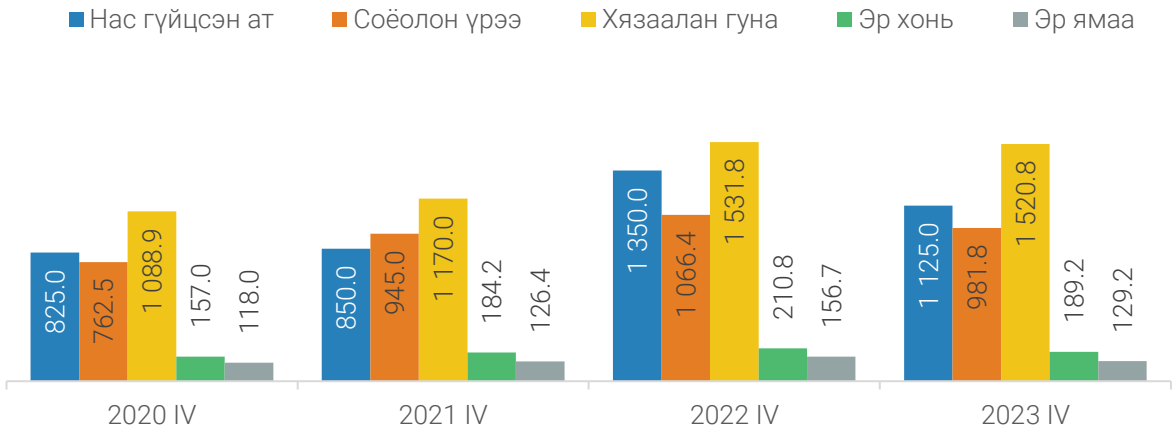

Хязаалан гунан үхрийн үнэ 2023 оны 04 дүгээр сард Уулбаян суманд хамгийн их буюу 2.2 сая төгрөг, Баяндэлгэр суманд хамгийн бага буюу 900.0 мянган төгрөг байна.

ЗУРАГ 11. ХЯЗААЛАН ГУНАН ҮХРИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, 2023 оны 4 сард, мянган төгрөг

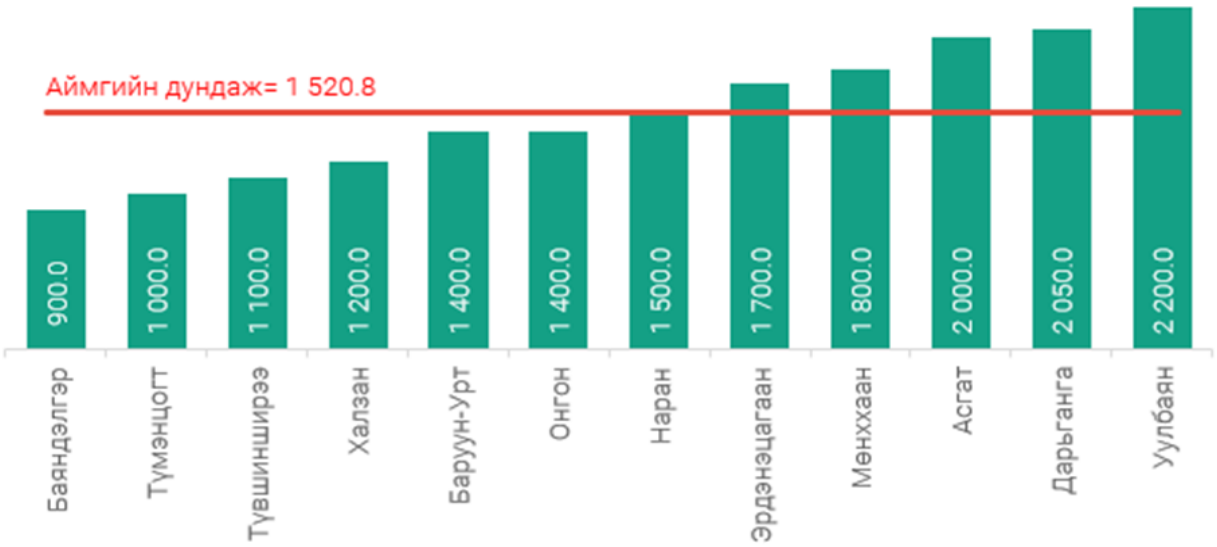

Хивэгний үнэ 2023 оны 4 дүгээр сард 31.7 мянган төгрөг болж, өмнөх оны мөн үетэй харьцуулхад хивэгний үнэ 13.7 мянган төгрөгөөр өссөн бол 1 боодол өвсний дундаж үнэ 24.7 мянган төгрөг болж өмнөх оны мөн үеэс 20 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

ЗУРАГ 12. ӨВС, НООЛУУРНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, жил бүрийн 4 сард

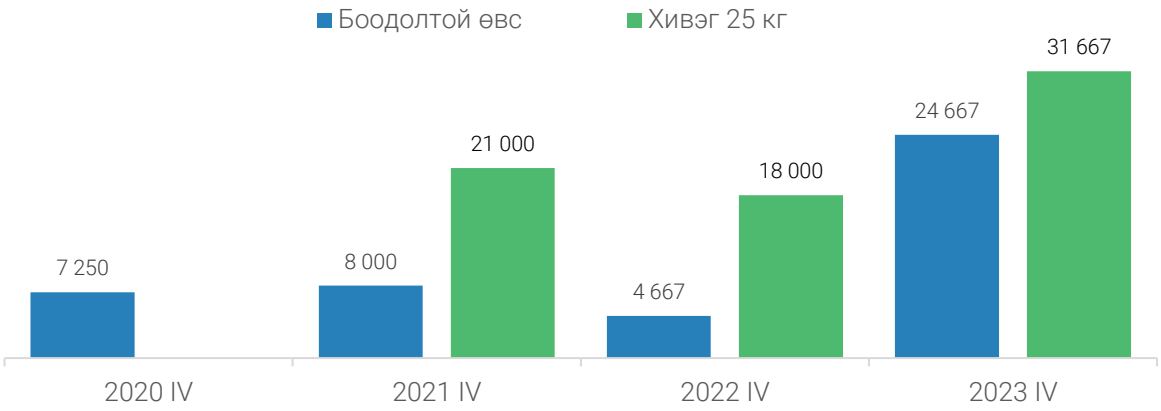

Ойлголт, тодорхойлолт:

Малын үнийн мэдээнд хүнсний болон ашиг шим, уналга, эдэлгээний зориулалтаар худалдан борлуулсан малын үнийг хамруулах бөгөөд харин шилмэл омгийн мах, сүүний чиглэлийн, хурдны морь зэрэг өндөр үнээр борлуулсан малын үнийг үнийн мэдээнд хамруулахгүй.

Тооцох аргачлал:

Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүний зах зээлийн дундаж үнийн судалгааг сар бүр, сум, аймгийн худалдааны цэг, ченжүүдээс авч нэгтгэн сарын дундаж үнийг арифметик дунджаар тооцно.

МАЛ АЖ АХУЙ 2023 оны эхний 4 сард

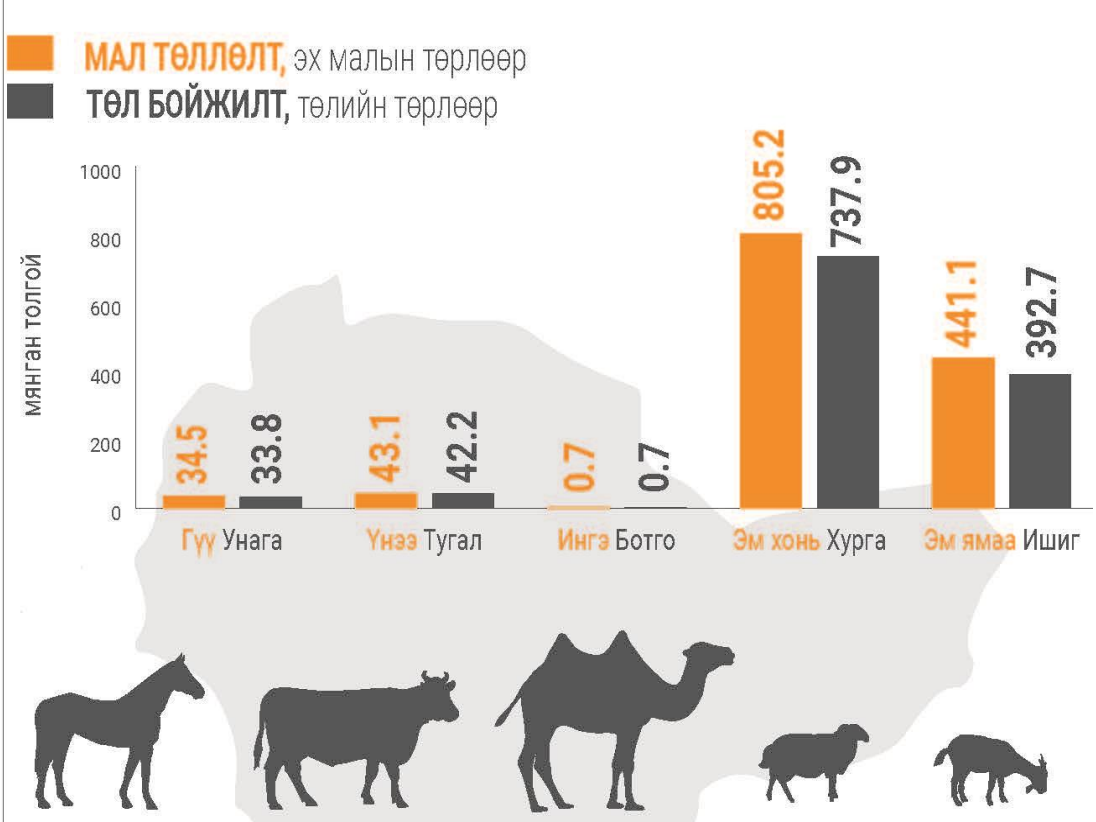

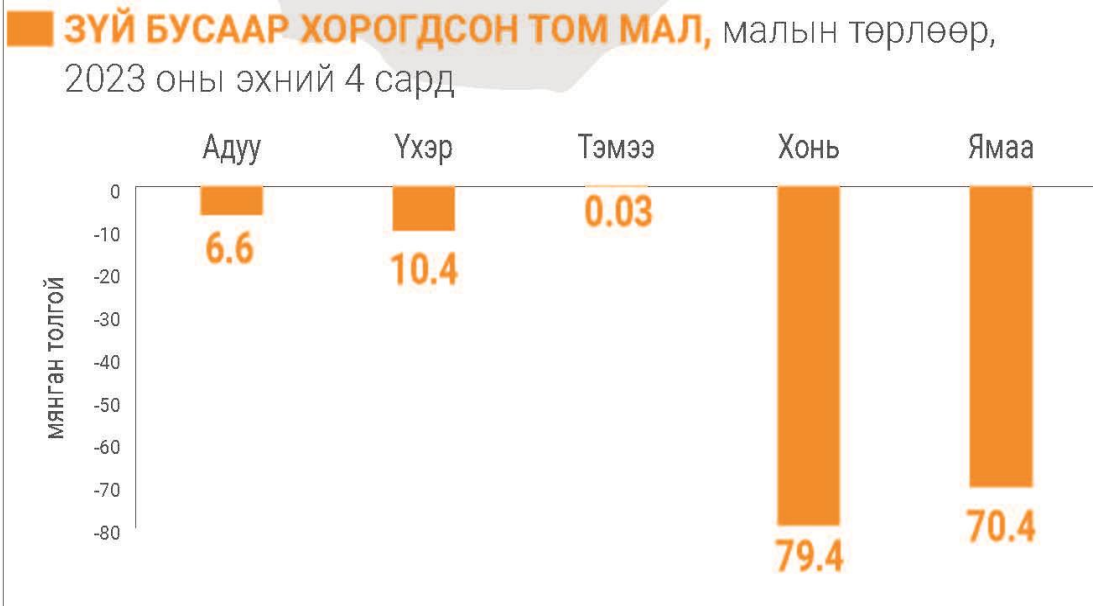

Мал төллөлт аймгийн хэмжээнд 64.2 хувьтай байна.

Сүхбаатар аймгийн хэмжээнд 2023 оны 4 дүгээр сарын байдлаар оны эхний төллөх насны 2063.7 мянган хээлтэгч малын 1324.5 мянга (64.2%) нь төллөжээ. Гүүний 26.9 хувь, үнээний 31.9 хувь, ингэний 22.1 хувь, эм хонины 71.2 хувь, эм ямааны 66.1 хувь нь төллөсөн байна.

ЗУРАГ 13. ХЭЭЛТЭГЧ МАЛ, ТӨЛИЙН ТООНЫ ӨӨРЧЛӨЛТ, мянган толгой

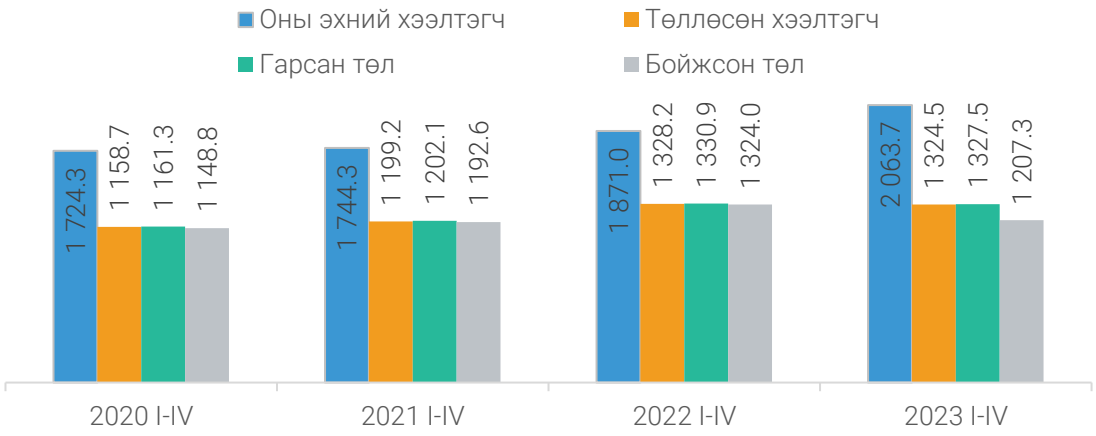

Бойжуулсан төл 2023 оны 4 дүгээр сарын байдлаар 1.2 сая болж, бойжилтын хувь 90.9% байна. Гарсан унаганы 98.1 хувь, тугалын 98.0 хувь, ботгоны 98.2 хувь, хурганы 91.5 хувь, ишигний 88.8 хувь нь бойжжээ.

Аймгийн хэмжээнд 120215 толгой төл мал хорогдсоноос унага 670 толгой, тугал 857 толгой, ботго 12 толгой, хурга 68934 толгой, ишиг 49742 толгой төл мал хорогдоод байна.

Оны эхний малын 3.6 хувь буюу 166.7 мянган толгой том мал 2023 оны эхний 4 сарын байдлаар зүй бусаар хорогдлоо.

ЗУРАГ 14. ХОРОГДСОН МАЛЫН ТОО, сумаар, мянган толгой

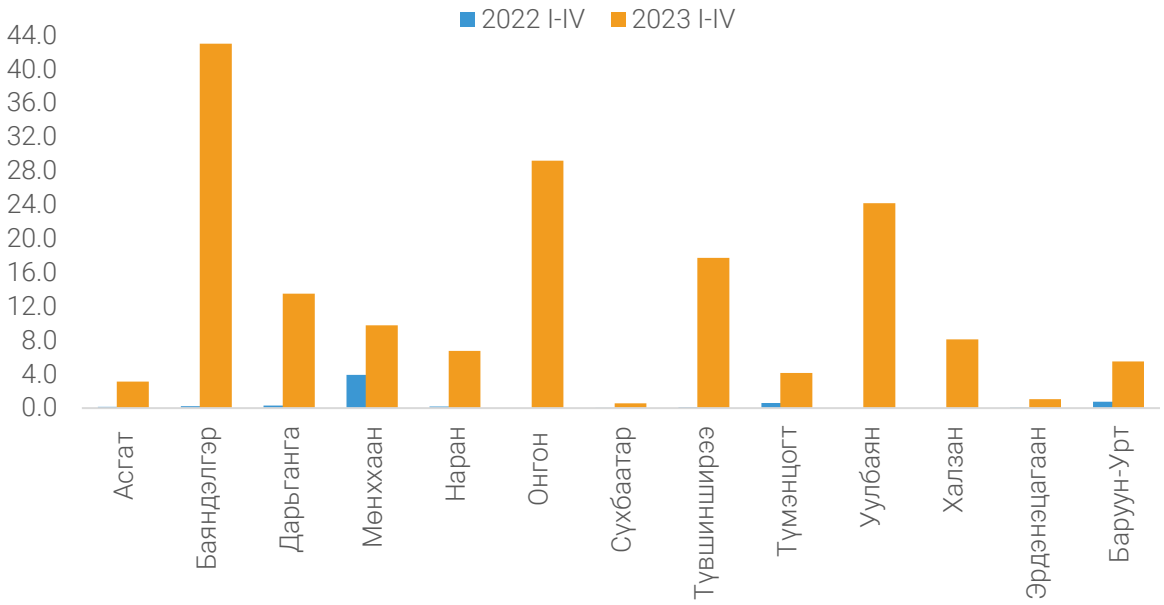

Хорогдолыг малын төрлөөр авч үзвэл 6.6 мянган толгой адуу, 10.4 мянган толгой үхэр, 33 толгой тэмээ, 79.4 мянган толгой хонь, 70.4 мянган толгой ямаа байна. Нийт хорогдсон малын 96.1 мянга (57.7%) нь аюулт үзэгдэлээр хорогдсон байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Том малын зүй бус хорогдол: Гэнэтийн аюулаар буюу байгалийн аюулт үзэгдэл, өвчнөөр хорогдсон (халдвартай, халдваргүй), зэрлэг амьтанд идүүлсэн, бариулсан ба бусад шалтгаанаар хорогдсон төл малаас бусад малыг оруулна.

Оны эхний малд том малын зүй бус хорогдлын эзлэх хувь: Зүй бусаар хорогдсон том малын тоог оны эхний малын тоонд харьцуулан 100-гаар үржүүлж тооцно.

АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, 2023 оны 4 дүгээр сарын байдлаар

Уул уурхай, олборлолт, тэрбум төгрөг

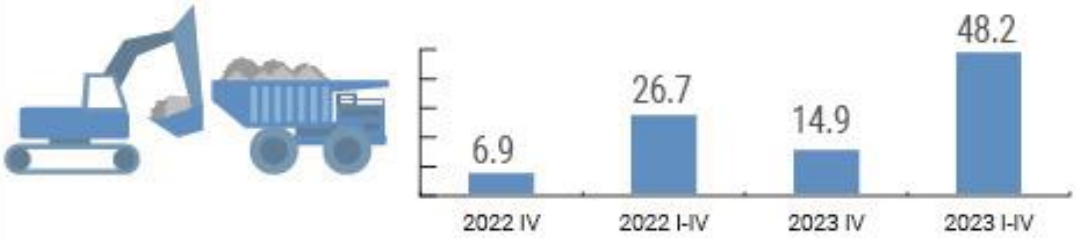

Боловсруулах үйлдвэрлэл, тэрбум төгрөг

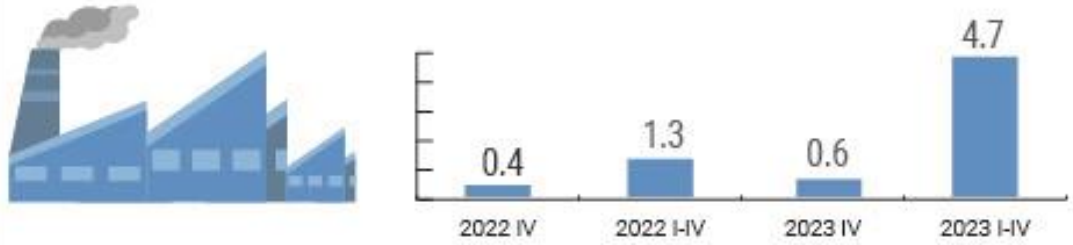

Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт, тэрбум төгрөг

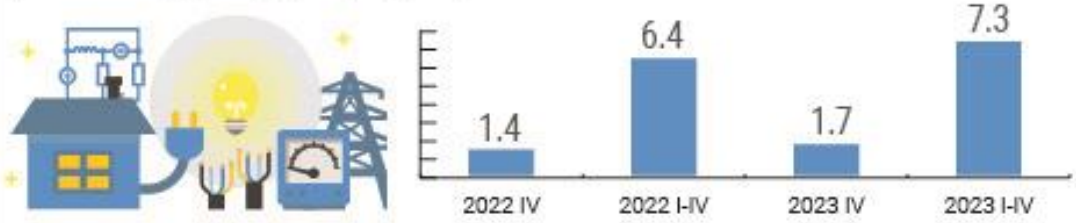

Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулахболон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа, тэрбум төгрөг

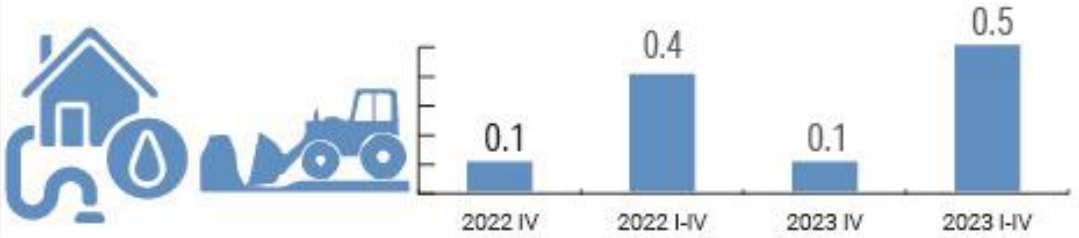

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл өмнөх сараас 11.5 хувиар буурлаа.

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2023 оны эхний 4 дүгээр сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 60.8 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 25.9 (74.3%) тэрбум төгрөгөөр өслөө. Үүнд уул уурхай олборлолт 48.2 (80.4%) тэрбум төгрөг, боловсруулах үйлдвэрлэл 4.8 (3.6 дахин) тэрбум төгрөгөөр тус тус өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ЗУРАГ 15. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, салбараар, сараар, сая төгрөг

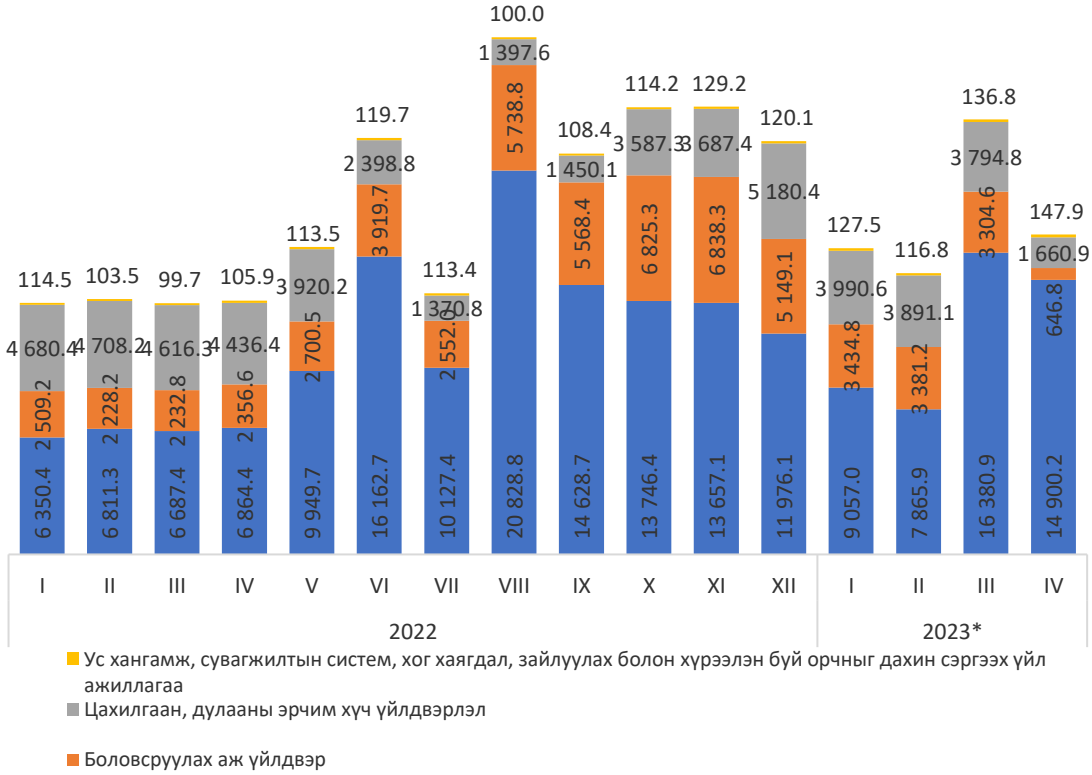

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл 2023 оны эхний 4 дүгээр сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 48.2 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 21.5 (80.4%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд чулуун болон хүрэн нүүрс олборлолт 5.3 (8.2 дахин) тэрбум төгрөгөөр, металлын хүдэр олборлолт 6.3 (40.9%) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь нөлөөлсөн байна.

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарт хүрэн нүүрс, цайрын баяжмалын олборлолтын биет хэмжээ 7.4 хувиас 3.5 дахин өсөж, харин хайлуур жоншны баяжмал өмнөх оноос 33.3 хувиар буурчээ.

Боловсруулах аж үйлдвэрийн салбарт талх, хэвийн боов, бялуу, малын мах, гутал зэрэг гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл 9.8 хувиас 7.9 дахин өссөн байна.

ХҮСНЭГТ 6. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ

Бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2022 IV	2022 I-IV	2023 IV	2023* I-IV	2023* I-IV / 2022 I-IV
		тоо				хувь
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Хүрэн нүүрс	мян.т	1.8	31.9	7.4	110.3	3.5 [1]
Цайрын баяжмал	мян.т	6.2	24.2	7.7	26.0	107.4
Хайлуур жонш	мян.т	-	2.8	1.0	3.4	121.4
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.т	0.5	9.0	2.4	6.0	66.7
Боловсруулах аж үйлдвэр						
Талх	т	49.9	143.5	49.9	181.5	126.5
Нарийн боов	т	10.2	32.1	6.8	24.3	75.7
Хэвийн боов	т	1.3	26.9	-	44.3	164.6
Бялуу	т	0.5	2.2	0.6	2.4	109.8
Хэрчсэн гурил	т	6.0	27.1	1.4	24.3	89.7
Малын мах	т	15.0	57.9	-	255.1	4.4 [1]
Цэвэр ус	мян.л	85.0	332.6	60.1	245.5	73.8
Бууз, банш	т	1.6	4.6	0.1	4.6	100.0
Монгол дээл,тэрлэг	ш	119	895	60	858	95.9
Бэлтгэлийн хувцас /өмд, цамц/	ш	-	-	-	15	-
Гутал	хос	8	35	10	279	7.9 [1]

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн 2023 оны эхний 4 дүгээр сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 148.0 тэрбум төгрөг болж, өмнөх оны мөн үеэс 70.1 (90.0%) тэрбум төгрөгөөр өслөө. Үүнд уул уурхай, олборлолтын салбарын борлуулалт 66.3 (95.6%) тэрбум төгрөгөөр, боловсруулах аж үйлдвэрийн 2.7 (2.9 дахин) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ХҮСНЭГТ 7. АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, сая.төг

Салбар	2022 I-IV	2023*		2023* I-IV / 2022 I-IV
		I-IV	Гадаад	
	тоо			хувь
Нийт дүн	**77 935.7**	**148 044.9**	**135 672.2**	**190.0**
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр	69 389.0	135 697.6	133 973.4	195.6
Боловсруулах аж үйлдвэр	1 393.0	4 097.2	1 698.8	2.9 [1]
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	6 730.1	7 577.9	-	112.6
Усан хангамж, хог хаягдал зайлуулах, хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа	423.6	672.2	-	158.7

Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн өмнөх оны мөн үеэс 66.3 (95.6%) тэрбум төгрөгөөр өсөхөд нүүрс олборлолтын салбарын борлуулалт 5.3 (8.7 дахин) тэрбум төгрөгөөр өссөн нь голлон нөлөөлжээ.

ЗУРАГ 16. УУЛ УУРХАЙ, ОЛБОРЛОХ АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, салбараар, сараар, сая төгрөг

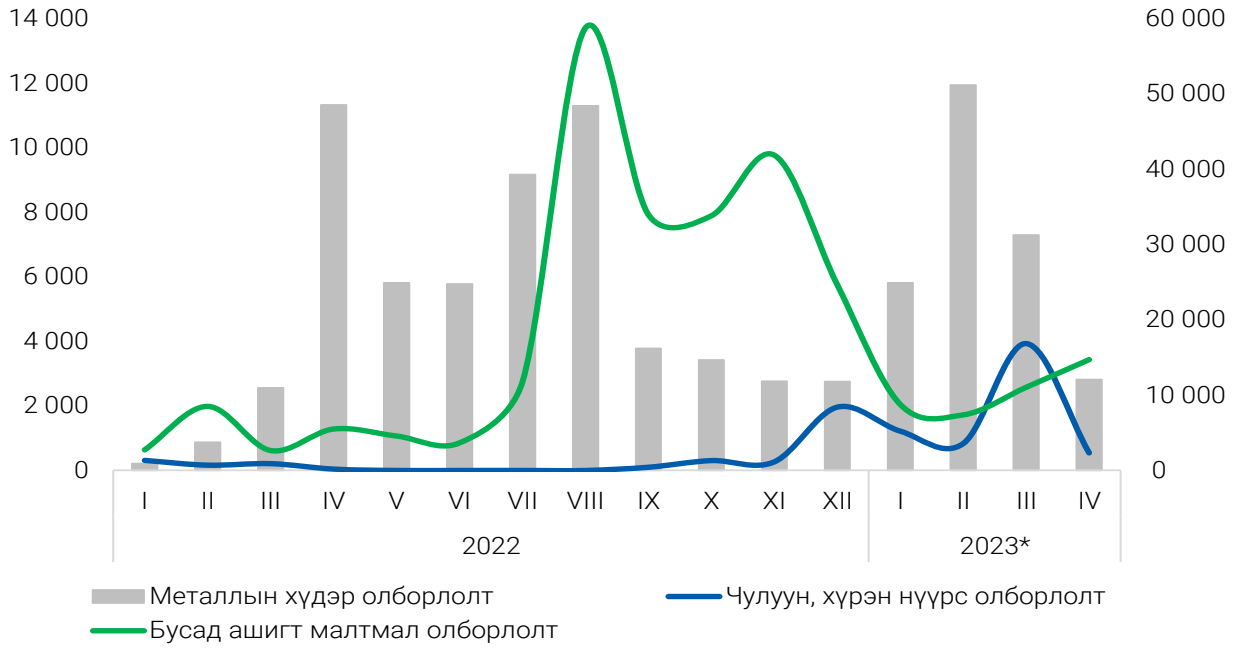

Гадаад зах зээлд 2023 оны эхний 4 дүгээр сарын урьдчилсан гүйцэтгэлээр 135.7 тэрбум төгрөгийн борлуулалт хийсний 134.0 тэрбум нь уул уурхай, олборлох салбарын борлуулалт байна. Уул уурхайн бүтээгдэхүүний гадаад борлуулалтын 3.6 хувийг нүүрс олборлолтын салбар, 88.0 хувийг металлын хүдэр олборлолтын салбар, 8.4 хувийг бусад ашигт малтмал олборлолтын салбар эзэлж байна.

Ойлголт, тодорхойлолт:

Аж үйлдвэрийн салбарын нийт үйлдвэрлэл: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд зах зээлд болон өөрийн эцсийн хэрэглээнд зориулж үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнээс бүрдэнэ.

Аж үйлдвэрийн салбарын борлуулсан бүтээгдэхүүн: Аж ахуйн нэгж, байгууллагын тайлант хугацаанд худалдсан буюу гадагш гүйцэтгэсэн ажил, үйлчилгээний хэмжээ юм.

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэл нь тухайн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийн биет хэмжээг харуулна.

Тайлбар: Хувираа үйлдвэрлэл эрхлэгч иргэн болон ААНБ-ын мэдээнд суурилсан гүйцэтгэл

Эх үүсвэр: Статистикийн хэлтэс, Аж үйлдвэрийн салбарын үйлдвэрлэл, борлуулалтын сарын мэдээ

Ангилал, код: Эдийн засгийн бүх төрлийн үйл ажиллагааны салбарын ангилал; Бүтээгдэхүүн үйлчилгээний нэгдсэн ангилал;

БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ,
2023 оны эхний 3 сарын байдлаар

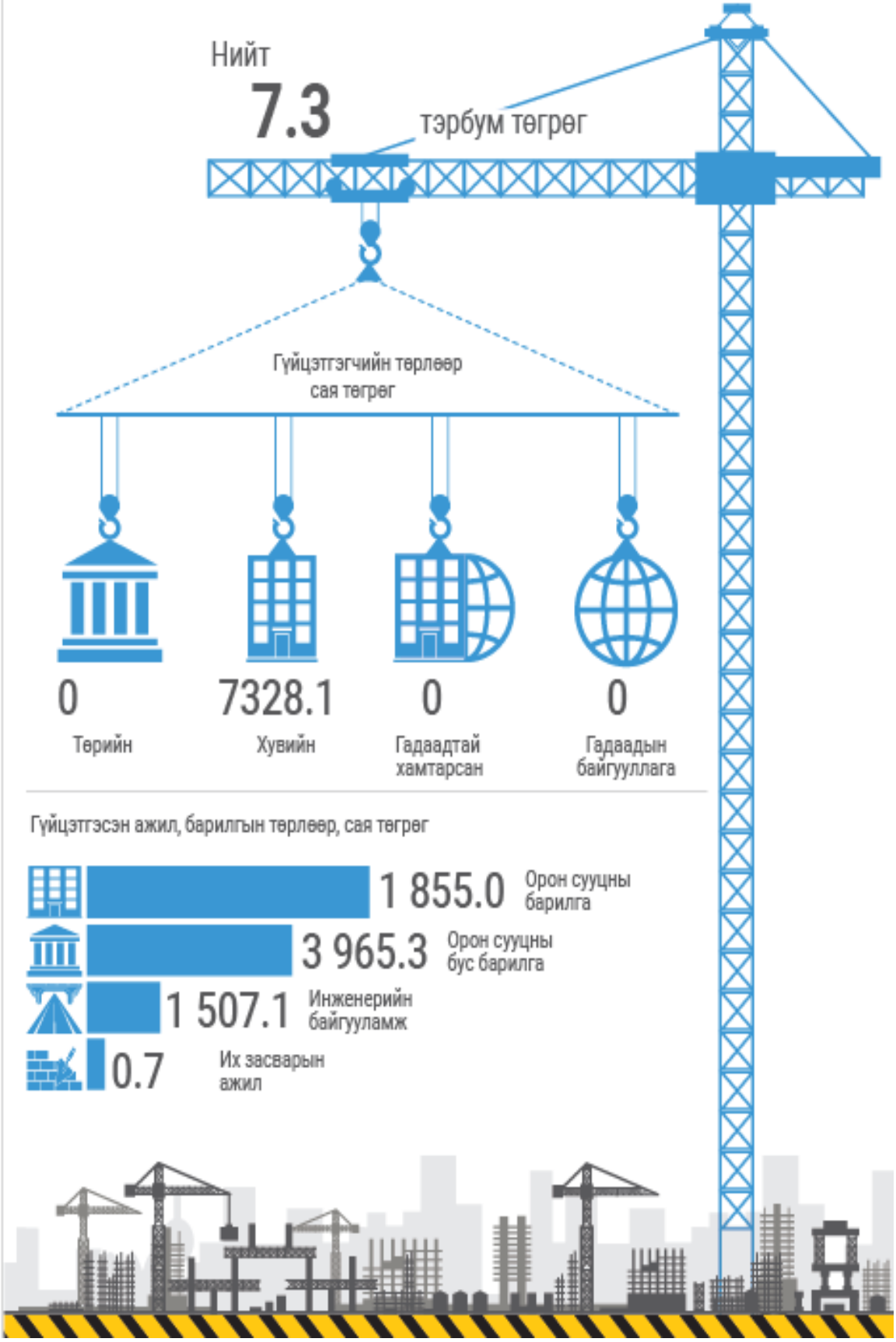

Барилга угсралт, их засварын ажил өмнөх оны мөн үеэс 4.5 (2.6 дахин) тэрбум төгрөгөөр өслөө.

Барилгын байгууллагууд 2023 оны эхний 3 сард нийт 7.3 тэрбум төгрөгийн барилга угсралт, их засварын ажил гүйцэтгэсний 1.7 (22.8%) тэрбум төгрөг нь аймгийн барилгын байгууллага, 5.6 (77.2%) тэрбум төгрөг нь гадны барилгын байгууллагууд хийж гүйцэтгэсэн байна.

ЗУРАГ 17. БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, сая төгрөг

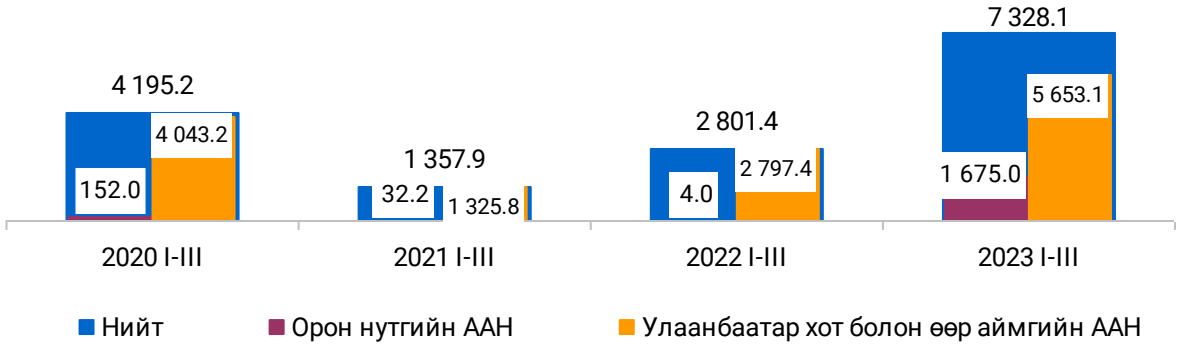

СҮХБААТАР АЙМГИЙН
СТАТИСТИКИЙН ХЭЛТСИЙН ДАРГА Т.ЭРДЭНЭБАТ

ХАВСРАЛТ ХҮСНЭГТИЙН ЖАГСААЛТ

II. ХӨДӨЛМӨР

II.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, сумаар

II.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, боловсрол, насны бүлгээр

II.3 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, сумаар

II.4 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮН, сумаар

III. НИЙГМИЙН ДААТГАЛ, ХАЛАМЖ

III.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

IV ЭРҮҮЛ МЭНД

IV.1 ЭРҮҮЛ МЭНД

IV.2 ТӨРӨЛТ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар

IV.3 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумаар

V ГЭМТ ХЭРЭГ

V.1 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО

V.2 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

V.3 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО

V.4 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, сумаар

VI МӨНГӨ, БАНК

VI.1 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, банкуудаар, сарын эцэст

VII ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

VII.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

VII.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

VII.3 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар

VII.4 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сумаар

VII.5 ОРОН НУТГИЙН НИЙТ ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ, эдийн засгийн салбараар

VIII ҮНЭ

VIII.а.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

VIII.а.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ, хүнсний гол нэр төрлийн барааны дундаж үнэ

VIII.б МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар, жил бүрийн 4 дүгээр сарын байдлаар

IX ХӨДӨӨ АЖ АХУЙ

IX.1 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр

IX.2 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар

IX.3 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр

IX.4 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар

IX.5 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

IX.6 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, сумаар

IX.7 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, малын төрлөөр

IX.8 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумаар

X АЖ ҮЙЛДВЭР

X.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, дэд салбараар

X.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, дэд салбараар

X.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар

X.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар

X.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, нэр төрлөөр

XI БАРИЛГА

XI.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ

XI.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, барилгын төрлөөр
XI.3 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, сумаар

II. ХӨДӨЛМӨР

II.1 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, сумаар

Сум	2021		2022		2023	2023 IV / 2022 IV
	IV	XII	IV	XII	IV	
	тоо					хувь
Нийт дүн	**447**	**563**	**461**	**363**	**299**	**64.9**
Асгат	2	8	6	2	2	33.3
Баяндэлгэр	21	51	6	4	2	33.3
Дарьганга	35	34	33	3	7	21.2
Мөнххаан	-	38	6	36	3	50.0
Наран	11	6	3	10	11	3.7 [1]
Онгон	8	37	1	8	7	7.0 [1]
Сүхбаатар	42	48	13	19	15	115.4
Түвшинширээ	44	83	70	72	68	97.1
Түмэнцогт	17	30	7	11	3	42.9
Уулбаян	39	10	3	10	10	3.3 [1]
Халзан	2	15	-	1	-	-
Эрдэнэцагаан	48	32	53	12	5	9.4
Баруун-Урт	179	171	260	175	166	63.8

II.2 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДИЙН ТОО, сумаар, боловсрол, насны бүлгээр

Сум	Бүгд	эмэгтэй	Боловсролын түвшингээр								Насны бүлгээр					
			Магистр, доктор	Дээд боловсролтой	Тусгай дунд боловсролтой	Мэргэжлийн анхан шатны	Бүрэн дунд боловсролтой	Суурь	Бага	Боловсролгүй	15-24	25-34	35-44	45-54	55-59	60+
Нийт дүн	**299**	**146**	**-**	**51**	**6**	**11**	**148**	**70**	**10**	**3**	**45**	**110**	**100**	**34**	**8**	**2**
Асгат	2	1	-	-	-	1	1	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Баяндэлгэр	2	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	1	-	-	-	1
Дарьганга	7	5	-	1	-	-	5	1	-	-	-	4	3	-	-	-
Мөнххаан	3	2	-	-	-	-	2	1	-	-	-	1	1	-	-	1
Наран	11	7	-	1	2	-	5	3	-	-	1	5	4	-	1	-
Онгон	7	4	-	5	-	-	2	-	-	-	1	3	3	-	-	-
Сүхбаатар	15	8	-	-	-	3	6	4	2	-	3	8	3	1	-	-
Түвшинширээ	68	30	-	12	2	5	17	25	7	-	11	25	18	13	1	-
Түмэнцогт	3	2	-	-	-	-	2	1	-	-	1	2	-	-	-	-
Уулбаян	10	7	-	3	-	1	4	2	-	-	2	3	3	2	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	5	2	-	2	-	-	1	2	-	-	-	2	3	-	-	-
Баруун-Урт	166	78	-	27	2	1	101	31	1	3	25	55	62	18	6	-

II.3 ШИНЭЭР БҮРТГҮҮЛСЭН АЖИЛГҮЙ ИРГЭД, сумаар

Сум	2021		2022		2023	2023.I-IV / 2022.I-IV
	I-IV	I-XII	I-IV	I-XII	I-IV	
	тоо					хувь
Нийт дүн	**697**	**2 589**	**637**	**2 390**	**581**	**91.2**
Асгат	13	95	18	126	13	72.2
Баяндэлгэр	25	193	9	30	3	33.3
Дарьганга	66	177	68	136	14	20.6
Мөнххаан	11	96	11	103	4	36.4
Наран	32	98	21	137	29	138.1
Онгон	27	141	3	41	20	6.7 [1]
Сүхбаатар	17	122	16	161	53	3.3 [1]
Түвшинширээ	62	258	106	355	124	117.0
Түмэнцогт	33	125	23	64	3	13.0
Уулбаян	41	124	5	82	18	3.6 [1]
Халзан	8	39	6	33	-	-
Эрдэнэцагаан	33	103	57	95	16	28.1
Баруун-Урт	329	1 018	294	1 027	284	96.6

II.4 БҮРТГЭЛТЭЙ АЖИЛГҮЙ ИРГЭДЭЭС АЖИЛД ОРСОН ХҮН, сумаар

Сум	2021		2022		2023	2023 I-IV / 2022 I-IV
	I-IV	I-XII	I-IV	I-XII	I-IV	
	тоо					хувь
Нийт дүн	**-**	**607**	**43**	**761**	**46**	**107.0**
Асгат	-	52	10	104	12	120.0
Баяндэлгэр	-	35	1	6	-	-
Дарьганга	-	30	3	55	4	133.3
Мөнххаан	-	29	1	29	1	100.0
Наран	-	52	7	91	4	57.1
Онгон	-	49	-	17	8	-
Сүхбаатар	-	21	-	56	-	-
Түвшинширээ	-	81	9	153	-	-
Түмэнцогт	-	43	2	21	-	-
Уулбаян	-	37	-	38	-	-
Халзан	-	10	4	24	-	-
Эрдэнэцагаан	-	7	2	11	4	2.0 [1]
Баруун-Урт	-	161	4	156	13	3.2 [1]

III. НИЙГМИЙН ХАЛАМЖ

III.1 НИЙГМИЙН ХАЛАМЖИЙН САНГИЙН ҮЗҮҮЛЭЛТ

Үзүүлэлт	2021 I-IV		2022 I-IV		2023 I-IV	
	Хүн тоо	сая.төг	Хүн тоо	сая.төг	Хүн тоо	сая.төг
Бүгд	**24 332**	**2 571.7**	**23 972**	**4 085.9**	**22 411**	**4 731.3**
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр тэтгэмж, үйлчилгээ	**8 252**	**1 215.0**	**6 463**	**2 262.2**	**4 452**	**2 276.6**
Нийгмийн халамжийн тэтгэвэр	**1 246**	**729.7**	**1 290**	**1 453.7**	**1 360**	**1 541.8**
Нийгмийн халамжийн тэтгэмж	**1 267**	**345.6**	**2 079**	**682.4**	**2 130**	**696.6**
Асаргааны тэтгэмж	**990**	**236.1**	**1 074**	**371.1**	**1 073**	**383.6**
Байнгын асаргаа шаардлагатай хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнийг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	193	104.5	199	64.0	193	63.3
Байнгын асаргаа шаардлагтай ахмад настныг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	558	92.3	597	184.6	619	195.6
Байнгын асаргаа шаардлагтай хөгжлийн бэрхшээлтэй хүүхдийг асарч байгаа иргэд олгох тэтгэмж	204	33.2	234	106.5	222	109.5
Бүтэн өнчин хүүхдийг үрчлэн авсан болон асран хамгаалж харгалзан дэмжиж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	14	2.2	18	6.5	17	6.6
Гэр бүлийн тухай хуульд заасны дагуу хүүхдийг гэр бүлдээ авч асрамжилж байгаа иргэнд олгох тэтгэмж	7	1.6	5	3.0	7	3.3
Хүүхэд, төрөл садангүй ганц бие ахмад настан болон ХБ иргэнийг гэр бүлдээ авч асран хамгаалах	14	2.3	21	6.5	15	5.3
Онцгой тохиолдлын болон амьжиргааг дэмжих мөнгөн тэтгэмж	**277**	**109.5**	**1 005**	**311.3**	**1 057**	**313.0**
Байнгын асаргаа шаардлагатай 16 ба түүнээс дээш насны иргэн	84	5.0	757	44.4	812	44.6
16 хүртэлх насны байнгын асаргаа шаардлагатай хүүхдэд олгох мөнгөн тэтгэмж	193	104.5	234	250.1	236	257.6
18 нас хүрээгүй байхдаа бүтэн өнчин болсон 18-24 насны иргэн	-	-	5	6.0	1	1.2
Гэнэтийн аюулын улмаас орон гэргүй болсон өрхөд 1 удаа олгох тэтгэмж	-	-	6	7.2	6	7.2
Хорих ангиас суллагдсан өөрийн гэр орондгүй иргэн	-	-	3	3.6	2	2.4
Нийгмийн халамжийн үйлчилгээ	**-**	-	**4**	**4.0**	**-**	**-**
Олон нийтийн оролцоонд түшиглэсэн халамжийн үйлчилгээ	-	-	4	4.0	-	-
Нийгмийн хөгжлийн үйлчилгээ	**5 739**	**139.7**	**3 090**	**122.1**	**962**	**38.2**
Хүнс тэжээлийн дэмжлэг үзүүлэх үйлчилгээ	5 739	139.7	3 090	122.1	962	38.2
Алдар эхийн одонгийн мөнгөн урамшуулал	**5 219**	**696.5**	**5 347**	**704.5**	**5 568**	**722.2**
Ахмад настанд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	**4 150**	**52.6**	**4 519**	**63.0**	**4 516**	**142.0**
Алдар цолтон амхад настанд үзүүлсэн нэмэгдэл, хөнгөлөлт	**-**	**-**	**2**	**0.3**	**4**	**507.8**
Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэнд үзүүлсэн тусламж, хөнгөлөлт	**237**	**21.5**	**264**	**37.3**	**310**	**54.0**
Эх, олон хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцгийн тэтгэмж	**3 804**	**370.4**	**4 541**	**794.8**	**4 470**	**783.1**
0-3 хүртэлх насны хүүхэд асарсны тэтгэмж	3 190	315.2	3 628	655.0	3 439	607.3
Жирэмсэн эхийн тэтгэмж	609	45.2	772	73.0	879	87.4
Ихэр хүүхдийн тэтгэмж	5	10.0	6	12.0	5	10.0
3 ба түүнээс дээш тооны хүүхэдтэй өрх толгойлсон эх, эцэгт жилд 1 удаа	-	-	135	54.8	147	78.4
Насны хишиг	**2 670**	**215.7**	**2 836**	**223.8**	**3 091**	**245.6**

IV ЭРҮҮЛ МЭНД

IV.1 ЭРҮҮЛ МЭНД

	Хэмжих нэгж	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV	2023 I-IV / 2022 I-IV	
					тоо	хувь
Нийт үзлэг	мян.хүн	68.6	81.0	92.7	11.7	114.4
Ор хоног	мян.хүн	28.4	44.2	45.0	0.8	101.8
Урьдчилан сэргийлэх үзлэг	мян.хүн	18.2	15.6	19.5	3.9	125.0
Эмчлүүлсэн хүний тоо	мян.хүн	3.6	5.4	5.6	0.2	103.7
Түргэн тусламжын дуудлага	мян.хүн	5.1	5.9	5.8	-0.1	98.3
Үүнээс: алсын дуудлага	мян.хүн	1.2	1.1	1.1	0.0	100.0
Осол гэмтлийн дуудлага	хүн	89	95	104	9.0	109.5
Нийт нас баралт	хүн	109	112	116	4.0	103.6
Амаржсан эх	хүн	477	316	435	119.0	137.7
Үүнээс: амьд төрсөн хүүхэд	хүн	479	316	436	120.0	138.0
1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	хүн	1	3	2	-1.0	66.7
1-5 хүртэлх насны эндсэн хүүхэд	хүн	1	4	1	-3.0	25.0

IV.2 ТӨРӨЛТ, ХҮҮХДИЙН ЭНДЭГДЭЛ, сумаар

Сум	Амаржсан эх	Амьд төрсөн хүүхэд	1 хүртэл насандаа эндсэн хүүхэд	1-5 хүртэл насны эндсэн хүүхэд
Дүн	435	436	2	1
Асгат	1	-	-	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-
Дарьганга	1	1	-	-
Мөнххаан	1	1	-	-
Наран	-	-	-	-
Онгон	-	-	-	-
Сүхбаатар	1	1	1	-
Түвшинширээ	1	1	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	1
Халзан			-	-
Эрдэнэцагаан	8	8	-	-
Баруун-Урт	422	424	1	-

IV.3 ХАЛДВАРТ ӨВЧНӨӨР ӨВЧЛӨГЧДИЙН ТОО, сумаар

Сум	Халдвар өвчнөөр өвчлөгчид бүгд			Вирус гепатит	Гар хөл амны өвчин	Цусан суулга	Салхинцэцэг	Сүрьеэ	Тэмбүү	Заг	Трихомониаз	Гахайн хавдар	Ёлом	Энтервируст халдвар	Салмонеллт	Корона вирус
	2022.I-IV	2023.I-IV	1000 хүн тутамд													
Дүн	3 492	327	5.0	2	76	2	137	24	11	20	15	2	1	35	1	1
Асгат	139	8	4.1	-	-	-	5	1	1	1	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	346	2	0.4	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Дарьганга	69	6	1.9	1	-	-	2	2	-	-	-	1	-	-	-	-
Мөнххаан	144	2	0.4	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
Наран	24	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Онгон	163	32	8.5	-	6	-	22	-	-	-	3	1	-	-	-	-
Сүхбаатар	99	5	1.4	-	-	-	1	1	1	2	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	41	3	0.9	-	-	-	-	-	-	1	2	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	89	2	0.7	-	-	-	-	1	-	1	-	-	-	-	-	-
Халзан	139	1	0.6	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	83	5	0.7	-	-	-	-	2	-	2	-	-	-	1	-	-
Баруун-Урт	2 111	261	10.9	1	70	2	107	14	9	13	8	-	1	34	1	1

V ГЭМТ ХЭРЭГ

V.1 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, төрлөөр

Хэргийн төрөл	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
Бүртгэгдсэн хэрэг-бүгд	**142**	**229**	**178**
Хүний амьд явах эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	2	1	1
Хүний эрүүл мэнд халдашгүй байдлын гэмт хэрэг	50	41	42
Хүний бэлгийн эрх чөлөө халдашгүй байдлын эсрэг гэмт хэрэг	6	6	5
Хүний халдашгүй, чөлөөтэй байх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	-	-	4
Өмчлөх эрхийн эсрэг гэмт хэрэг	68	161	114
Бусдын эд хөрөнгийг хулгайлах	46	89	54
Үүнээс: Хувийн өмчийг хулгайлах	16	40	23
Малын хулгай	28	49	31
Олон нийтийн аюулгүй байдлын ашиг сонирхолын эсрэг гэмт хэрэг	5	-	-
Хөдөлгөөний аюулгүй байдал, тээврийн хэрэгслийн ашиглалтын журмын эсрэг гэмт хэрэг	1	12	4
Бусад гэмт хэрэг	10	8	12
Гэмт хэргийн улмаас учирсан хохирол			
Гэмтэж осолдсон хүн	51	51	44
Нас барсан хүн	4	4	11
Нийт хохирол /сая төгрөг/	276.0	855.9	9 401.4
Нөхөн төлүүлсэн хохирол /хувь/	30.0	43.6	31.2

V.2 БҮРТГЭГДСЭН ХЭРГИЙН ТОО, сумаар

Сум	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
Нийт дүн	**142**	**229**	**178**
Асгат	4	9	10
Баяндэлгэр	3	1	3
Дарьганга	10	4	5
Мөнххаан	14	22	10
Наран	4	13	2
Онгон	2	8	1
Сүхбаатар	13	31	17
Түвшинширээ	3	11	6
Түмэнцогт	7	17	7
Уулбаян	6	7	13
Халзан	1	6	3
Эрдэнэцагаан	15	20	16
Баруун-Урт	60	80	85

V.3 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО

Сэжигтэн, яллагдагчийн тоо	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
Нийт дүн	**93**	**171**	**74**
Үйлдэхдээ:			
-Бүлэглэсэн	4	51	9
-Согтуу байсан	53	48	37
Урьд ял шийтгэгдсэн	14	57	10
Эрүүлжигдсэн	137	148	191
Үүнээс: Баривчлуулсан хүн	46	31	77

V.4 СЭЖИГТЭН, ЯЛЛАГДАГЧИЙН ТОО, сумаар

Сум	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
Нийт дүн	**93**	**171**	**74**
Асгат	2	5	-
Баяндэлгэр	2	1	1
Дарьганга	5	3	2
Мөнххаан	10	18	4
Наран	3	13	-
Онгон	-	6	1
Сүхбаатар	7	25	7
Түвшинширээ	1	8	-
Түмэнцогт	5	12	3
Уулбаян	3	5	4
Халзан	1	3	2
Эрдэнэцагаан	7	16	8
Баруун-Урт	47	56	42

VI.1 ЗЭЭЛ, ХАДГАЛАМЖИЙН ҮЛДЭГДЭЛ, 4 сарын эцэст

Үзүүлэлт	Хэмжих нэгж	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
Нийт зээлдэгч	тоо	25 349	29 000	32 417
Нийт зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	140.0	190.0	201.6
Анхаарал хандуулах зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	2.5	1.6	2.1
Чанаргүй зээлийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	2.6	1.4	1.4
Нийт хадгаламжийн данс эзэмшигчийн тоо /дансны тоогоор/	тоо	49 523	47 005	45 704
Нийт хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	136.9	149.0	142.6
Хугацаагүй хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	35.0	22.8	20.6
Хугацаатай хадгаламжийн үлдэгдэл	тэрбум.төг	101.9	126.2	121.9
Нийт банкны салбар, нэгж	тоо	35	35	35
Нийт банкны салбар, нэгжийн ажилтан	тоо	219	205	212
Нийт АТМ	тоо	27	27	30
Нийт төлбөрийн карт эзэмшигч	тоо	65 323	67 565	64 000

VII ОРОН НУТГИЙН ТӨСӨВ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТ

VII.1 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО

Үзүүлэлт	2022 I-IV	2023 I-IV		
		төл	гүйц	төл/гүйц
	сая төгрөг			хувь
Орон нутгийн төсвийн нийт орлого	**24 219.3**	**22 103.4**	**25 015.3**	**113.2**
Орон нутгийн төсвийн орлого	3 547.1	9 061.1	9 230.7	101.9
Аймгийн төсвийн орлого	644.0	4 094.3	4 884.3	119.3
Сумдын төсвийн орлого	2 903.1	4 966.8	4 346.4	87.5
Улсын төсвөөс олгох санхүүгийн дэмжлэг	3 033.8	2 764.4	2 764.4	100.0
Аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг	1 537.2	2 335.9	2 336.0	100.0
Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас олгох шилжүүлэг	3 526.3	3 579.9	3 517.5	98.3
Урьд оны үлдэгдэл / орон нутгийн орлого /		3 173.4	6 382.6	201.1
Урьд оны үлдэгдэл /Орон нутгийн хөгжлийн сан/	5 223.3	-	-	-
Урьд оны үлдэгдэл / Төсөвт байгууллага/	6 747.9	-	-	-
Төсөвт байгууллага /өөрийн орлого /	603.7	1 188.7	784.1	66.0

VII.2 ОРОН НУТГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА

Үзүүлэлт	2022 I-IV	2023 I-IV		
		төл	гүйц	төл/гүйц
	сая төгрөг			хувь
Орон нутгийн төсвийн нийт зарлага	**20 182.3**	**22 103.5**	**12 833.9**	**58.1**
Аймгийн шууд харъяаны байгууллагын зарлага	3 341.5	9 597.0	5 778.6	60.2
Аймгийн орон нутгийн хөгжлийн сан	-	1 000.0	185.1	18.5
Халамжийн сан	60.4	135.6	59.2	43.7
Шууд харьцдаг байгууллагын зарлага	1 345.2	3 167.2	2 627.9	83.0
Аймгийн Засаг даргын нөөц хөрөнгө	98.0	132.0	132.0	100.0
Замын сан	300.7	60.0	-	-
Засаг дарга	1 537.2	2 766.3	438.5	15.9
Сумдад олгосон санхүүгийн дэмжлэг	-	2 335.9	2 335.9	100.0
Аймгийн соёлын байгууллагуудын УБТ тогтмол зардал	304.6	585.4	514.5	87.9
Сумдын орон нутгийн байгууллагуудын зарлага	4 045.4	11 921.1	6 540.8	54.9
Аймгийн байгууллагуудын зарлага	487.0	-	-	-
Сумдын байгууллагуудын УБТ тогтмол зарлага	1 125.9	-	-	-
Сумдын орон нутгийн хөгжлийн сан	3 526.3	-	-	-
Урьд оны үлдэгдэл / Төсөвт байгууллага/	6 747.9	-	-	-
Төсөвт байгууллага / өөрийн орлого /	603.7	-	-	-

VII.3 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ОРЛОГО, сумаар

Сум	2022 I-IV	2023 I-IV		Татварын орлого		Татварын бус орлого		Санхүүгийн дэмжлэг		Үлдэгдлээс	
		төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
	сая төгрөг										
Аймгийн дүн	**6 254.0**	**14 794.2**	**18 084.8**	**7 219.1**	**7 855.1**	**1 842.0**	**1 375.6**	**2 559.7**	**2 471.4**	**3 173.4**	**6 382.6**
Аймгийн төсөв	1 600.8	6 981.1	9 190.4	2 755.0	3 804.7	1 339.3	1 079.6	203.8	203.8	2 683.0	4 102.4
Сумын дүн	4 653.2	7 813.2	8 894.3	4 464.1	4 050.4	502.7	296.0	2 355.9	2 267.6	490.4	2 280.2
Асгат	281.7	294.8	391.4	83.0	84.2	1.0	16.4	178.4	178.4	32.3	112.4
Баяндэлгэр	246.0	608.7	368.8	395.8	128.2	8.4	6.1	153.5	115.1	51.0	119.3
Дарьганга	191.7	454.5	373.8	191.0	92.6	10.0	8.6	220.0	220.0	33.5	52.7
Мөнххаан	248.8	548.3	476.9	258.4	138.2	16.0	22.4	180.0	135.0	94.0	181.3
Наран	230.7	326.2	554.8	91.4	52.6	2.6	0.0	231.3	226.4	0.9	275.9
Онгон	242.4	457.2	864.2	258.8	177.1	3.3	5.2	178.3	178.3	16.8	503.6
Сүхбаатар	234.1	527.6	421.6	409.6	279.3	9.8	5.0	80.0	80.0	28.2	57.3
Түвшинширээ	225.2	351.4	417.1	76.7	108.8	2.4	0.3	228.4	228.4	43.8	79.6
Түмэнцогт	211.3	511.1	641.9	91.4	89.0	65.0	47.7	296.9	296.9	57.8	208.3
Уулбаян	202.9	377.4	630.0	100.9	96.3	13.3	11.9	186.6	186.6	76.6	335.1
Халзан	173.4	336.8	640.1	43.5	49.8	1.0	12.6	236.8	236.8	55.5	340.8
Эрдэнэцагаан	397.1	665.1	588.3	342.2	384.7	137.1	9.9	185.8	185.8	0.0	7.8
Баруун-Урт	1 767.9	2 355.0	2 541.8	2 121.3	2 369.5	233.7	166.2	0.0	0.0	0.0	6.1

VII.4 АЙМГИЙН ТӨСВИЙН ЗАРЛАГА, сумаар

Сум	2022 I-IV	2023 I-IV		Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил		Нийгмийн даатгалын шимтгэл		Байр ашиглалт		Хангамжийн материал	
		төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц	төл	гүйц
	сая төгрөг										
Аймгийн дүн	**11 578.5**	**23 807.6**	**9 730.9**	**3 187.3**	**2 826.9**	**400.6**	**348.7**	**3 232.7**	**2 677.4**	**331.8**	**227.3**
Аймгийн төсөв	3 965.3	9 220.6	3 035.8	1 016.3	853.7	127.0	102.0	674.1	641.3	95.5	61.5
Сумын дүн	7 613.2	14 587.0	6 695.1	2 170.9	1 973.2	273.6	246.7	2 558.5	2 036.1	236.3	165.8
Асгат	269.6	474.8	258.9	150.0	139.1	18.7	17.6	59.6	47.4	11.9	10.6
Баяндэлгэр	591.9	996.0	450.9	162.1	160.3	20.4	20.2	96.1	68.2	25.7	19.5
Дарьганга	354.2	773.7	331.2	157.4	138.5	19.7	16.9	159.6	139.5	14.0	12.0
Мөнххаан	547.9	975.2	454.2	164.2	145.1	20.9	20.9	135.3	102.8	26.6	24.9
Наран	267.5	715.8	269.9	132.6	105.8	16.6	13.3	110.2	99.2	8.5	7.3
Онгон	426.1	1 000.7	452.3	140.1	132.5	17.6	16.2	192.6	139.1	20.7	6.7
Сүхбаатар	1 030.8	1 639.7	756.5	171.0	164.3	21.0	20.9	158.3	118.1	13.2	8.4
Түвшинширээ	392.7	670.9	270.0	157.9	152.1	19.0	18.3	101.0	61.5	16.2	13.1
Түмэнцогт	667.0	894.9	418.8	164.7	143.6	20.6	18.5	183.7	175.9	19.9	10.8
Уулбаян	308.0	648.2	354.4	148.8	132.3	18.6	16.7	99.4	61.3	11.8	10.4
Халзан	307.0	697.4	295.8	131.1	122.2	16.5	12.1	144.8	111.6	9.9	4.7
Эрдэнэцагаан	478.4	1 670.9	401.2	166.2	147.3	20.4	17.4	169.0	123.7	20.6	13.8
Баруун-Урт	1 972.1	3 437.9	1 982.3	325.1	290.2	43.6	37.8	948.9	787.8	37.2	23.5

VIII.a.1 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ҮНИЙН ИНДЕКС

Барааны бүлгээр	2023 IV / 2022 IV	2023 IV / 2022 XII	2023 IV / 2023 III
ЕРӨНХИЙ ИНДЕКС	109.8	103.2	100.6
ХҮНСНИЙ БАРАА, СОГТУУРУУЛАХ БУС УНДАА	109.8	103.2	100.6
Хүнсний бараа	117.1	106.7	101.2
Талх, гурил, будаа	130.1	105.7	100.5
Мах, махан бүтээгдэхүүн	99.2	108.3	105.1
Сүү, сүүн бүтээгдэхүүн, өндөг	112.2	107.9	101.6
Төрөл бүрийн өөх, тос	137.1	105.2	102.4
Жимс, жимсгэнэ	117.9	103.0	96.8
Төмс, хүнсний ногоо	99.0	103.8	99.6
Саахар, жимсний чанамал, чихэр, шоколад	123.6	104.6	100.2
Хүнсний бусад бүтээгдэхүүн	116.4	105.9	100.5
Согтууруулах бус ундаа	114.5	103.6	100.3
СОГТУУРУУЛАХ УНДАА, ТАМХИ, МАНСУУРУУЛАХ БОДИС	107.6	102.6	101.1
Согтууруулах ундаа	116.6	107.5	100.9
Тамхи	104.9	101.1	101.1
ХУВЦАС, БӨС БАРАА, ГУТАЛ	110.5	102.5	100.4
Хувцас, бөс бараа	109.9	103.3	100.6
Хөвөн бөс, бараа	106.9	100.0	100.0
Бүх төрлийн хувцас	110.4	103.7	100.7
Жижиг эдлэл, хэрэгсэл	104.6	100.7	100.0
Гутал	111.5	101.2	100.1
ОРОН СУУЦ, УС, ЦАХИЛГААН, ХИЙН БОЛОН БУСАД ТҮЛШ	102.7	100.4	100.0
Орон сууцны бодит түрээс	100.0	100.0	100.0
Орон сууцны засвар, үйлчилгээ	104.0	100.6	100.0
Усан хангамж, бусад үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Цахилгаан, хийн болон бусад түлш	100.1	100.0	100.0
ГЭР АХУЙН ТАВИЛГА, ГЭР АХУЙН БАРАА	115.6	103.2	100.5
Тавилга, хэрэгсэл, хивс, дэвсгэр	116.5	104.5	100.9
Оёмол, нэхмэл эдлэл	113.7	104.1	100.0
Цахилгаан бараа	107.8	100.1	100.1
Шилэн эдлэл, сав суулга	110.1	100.3	100.0
Багаж хэрэгсэл	116.3	103.4	100.0
Цэвэрлэгээний болон бусад жижиг бараа	127.4	104.4	100.6
ЭМ, ТАРИА, ЭМНЭЛЭГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	111.8	108.2	103.5
Эм, тариа, эмнэлэгийн хэрэгсэл	120.4	111.5	104.9
Амбулаторийн үйлчилгээ	85.1	100.0	100.0
Эмнэлэгт хэвтэж эмчлүүлэх үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
ТЭЭВЭР	102.5	99.2	99.2
Тээврийн хэрэгслийн худалдан авалт	100.0	100.0	100.0
Хувийн тээврийн хэрэгслийн засвар, үйлчилгээ	103.3	98.8	98.8
Тээврийн үйлчилгээ	104.8	100.0	100.0
ХОЛБООНЫ ХЭРЭГСЭЛ, ШУУДАНГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.4	100.2	100.0
АМРАЛТ, ЧӨЛӨӨТ ЦАГ, СОЁЛЫН БАРАА ҮЙЛЧИЛГЭЭ	110.8	102.9	100.0
Дуу, дүрс, гэрэл зураг, бусад тоног төхөөрөмж	100.0	100.0	100.0
Чөлөөт цаг, соёлын үйлчилгээ	100.0	100.0	100.0
Ном, сонин бичгийн хэрэгсэл	111.3	102.8	100.0
БОЛОВСРОЛЫН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	100.0	100.0	100.0
ЗОЧИД БУУДАЛ, НИЙТИЙН ХООЛ, ДОТУУР БАЙРНЫ ҮЙЛЧИЛГЭЭ	110.2	100.3	100.3
Нийтийн хоолны үйлчилгээ	110.2	100.3	100.3
Зочид буудал, дотуур байрны үйлчилгээ	108.8	100.0	100.0
ДААТГАЛ, САНХҮҮГИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭ	112.8	112.8	100.0
БУСАД БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭ	116.0	103.7	100.2
Хувь хүнд хандсан үйлчилгээ	118.8	104.9	100.2
Хувь хүний эд зүйл, хэрэглэл	108.5	100.3	100.1

VIII.a.2 ХЭРЭГЛЭЭНИЙ ҮНЭ, гол нэр төрлийн барааны дундаж үнэ

Нэр төрөл	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2023 IV / 2022 IV
	төгрөгөөр			хувь
1-р зэргийн гурил, кг	1 513	1 567	2 367	151.1
Хонины мах, кг	11 000	11 750	12 000	102.1
Үхрийн мах, кг	12 000	13 000	12 625	97.1
Ямааны ястай мах, кг	10 000	10 750	10 500	97.7
Элсэн чихэр, кг	2 397	2 886	3 404	117.9
Цагаан будаа, кг	2 283	2 803	3 650	130.2
Шингэн сүү, л	3 000	3 300	3 800	115.2
Ноолуур, кг	129 250	157 750	139 000	88.1
Бензин, А-80, 1 литр	1 537	2 472	2 540	102.8
Бензин, А-92, 1 литр	1 573	2 555	2 567	100.5
Дизелийн түлш, литр	2 280	3 277	3 939	120.2
Боодолтой өвс	8 250	3 125	12 000	3.8 [1]

VIII.б.1 МАЛ АЖ АХУЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ЗАХ ЗЭЭЛИЙН ДУНДАЖ ҮНЭ, сумаар, жил бүрийн 4 дүгээр сарын байдлаар

Сум	Адууны дундаж үнэ					
	Соёолон үрээ			Соёолон гүү		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	900.0	1 200.0	1 200.0	-	900.0	1 000.0
Баруун-Урт	800.0	730.0	1 100.0	-	780.0	1 000.0
Баяндэлгэр	750.0	1 300.0	700.0	700.0	1 000.0	650.0
Дарьганга	1 200.0	1 000.0	1 000.0	800.0	800.0	850.0
Мөнххаан	1 200.0	1 200.0	1 100.0	-	-	-
Наран	1 000.0	800.0	900.0	800.0	700.0	800.0
Онгон	800.0	800.0	800.0	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	1 700.0	900.0	-	-	800.0
Түмэнцогт	800.0	1 000.0	700.0	800.0	800.0	600.0
Уулбаян	900.0	1 100.0	1 500.0	800.0	950.0	1 200.0
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	1 100.0	900.0	900.0	1 000.0	800.0	800.0

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Шүдлэн үрээ			Шүдлэн байдас		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	700.0	800.0	500.0	-	800.0	-
Баруун-Урт	500.0	600.0	750.0	-	600.0	750.0
Баяндэлгэр	500.0	500.0	450.0	450.0	500.0	450.0
Дарьганга	450.0	-	500.0	450.0	-	-
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-
Наран	500.0	600.0	500.0	450.0	500.0	500.0
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	650.0	-	-	650.0
Түмэнцогт	-	600.0	600.0	-	600.0	500.0
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	700.0	550.0	600.0	700.0	550.0	600.0

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Үхрийн дундаж үнэ					
	Хязаалан гуна			Хязаалан гунж		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	1 000.0	1 500.0	2 000.0	-	1 000.0	1 500.0
Баруун-Урт	1 000.0	900.0	1 400.0	800.0	900.0	1 400.0
Баяндэлгэр	750.0	1 000.0	900.0	700.0	900.0	830.0
Дарьганга	1 450.0	2 300.0	2 050.0	1 000.0	1 600.0	1 300.0
Мөнххаан	1 400.0	1 950.0	1 800.0	-	-	-
Наран	1 200.0	1 500.0	1 500.0	1 000.0	1 200.0	1 000.0
Онгон	1 400.0	1 400.0	1 400.0	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	1 600.0	1 100.0	-	-	1 000.0
Түмэнцогт	800.0	1 300.0	1 000.0	800.0	1 000.0	1 000.0
Уулбаян	1 300.0	1 700.0	2 200.0	1 100.0	1 400.0	1 500.0
Халзан	-	-	1 200.0	-	-	-
Эрдэнэцагаан	1 400.0	1 700.0	1 700.0	1 300.0	1 300.0	1 000.0

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Эр бяруу			Эм бяруу		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	600.0	-	600.0	-	-	-
Баруун-Урт	-	380.0	650.0	-	380.0	650.0
Баяндэлгэр	550.0	400.0	380.0	500.0	400.0	380.0
Дарьганга	450.0	600.0	350.0	400.0	600.0	-
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-
Наран	350.0	500.0	400.0	350.0	500.0	400.0
Онгон	500.0	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	400.0	600.0	400.0	400.0	600.0	400.0
Түвшинширээ	-	-	450.0	-	-	450.0
Түмэнцогт	350.0	400.0	400.0	-	400.0	400.0
Уулбаян	550.0	700.0	300.0	500.0	650.0	300.0
Халзан	-	-	-	700.0	-	-
Эрдэнэцагаан	400.0	400.0	400.0	400.0	400.0	400.0

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Тэмээний дундаж үнэ					
	Ат			Ингэ		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	-	-	-	-	-	-
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	900.0	1 500.0	850.0	850.0	900.0	750.0
Дарьганга	800.0	-	-	750.0	-	-
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-
Наран	900.0	1 000.0	1 000.0	700.0	800.0	900.0
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	1 800.0	1 000.0	-	-	850.0
Түмэнцогт	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	800.0	1 100.0	1 650.0	-	950.0	1 500.0
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	-	-

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Эр шилбэ			Эм шилбэ		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	-	-	-	-	-	-
Баруун-Урт	-	-	-	-	-	-
Баяндэлгэр	500.0	500.0	500.0	450.0	500.0	500.0
Дарьганга	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	-	-	-	-	-	-
Наран	300.0	400.0	300.0	300.0	400.0	300.0
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-	-	-
Түвшинширээ	-	-	650.0	-	-	650.0
Түмэнцогт	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	-	-

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Бог малын дундаж үнэ					
	Эр хонь			Эм хонь		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	200.0	200.0	200.0	-	-	-
Баруун-Урт	200.0	150.0	140.0	150.0	120.0	100.0
Баяндэлгэр	150.0	230.0	210.0	100.0	130.0	130.0
Дарьганга	170.0	200.0	180.0	100.0	140.0	130.0
Мөнххаан	220.0	300.0	270.0	-	-	-
Наран	180.0	200.0	100.0	130.0	150.0	75.0
Онгон	180.0	200.0	200.0	-	150.0	70.0
Сүхбаатар	180.0	190.0	200.0	100.0	110.0	120.0
Түвшинширээ	-	250.0	150.0	-	-	120.0
Түмэнцогт	180.0	200.0	180.0	100.0	150.0	120.0
Уулбаян	150.0	200.0	250.0	130.0	150.0	120.0
Халзан	200.0	200.0	200.0	150.0	180.0	150.0
Эрдэнэцагаан	200.0	220.0	180.0	100.0	120.0	120.0

Хүснэгт VIII.б.1-ийн үргэлжлэл

Сум	Эр ямаа			Эм ямаа		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган төгрөг					
Асгат	150.0	150.0	150.0	-	-	-
Баруун-Урт	100.0	130.0	130.0	80.0	110.0	90.0
Баяндэлгэр	-	180.0	120.0	-	100.0	80.0
Дарьганга	100.0	160.0	130.0	50.0	80.0	-
Мөнххаан	160.0	-	160.0	-	-	-
Наран	110.0	150.0	100.0	60.0	80.0	60.0
Онгон	120.0	150.0	80.0	60.0	120.0	60.0
Сүхбаатар	110.0	140.0	140.0	70.0	100.0	100.0
Түвшинширээ	-	140.0	120.0	-	-	80.0
Түмэнцогт	120.0	180.0	120.0	100.0	120.0	100.0
Уулбаян	130.0	150.0	160.0	90.0	110.0	100.0
Халзан	150.0	180.0	140.0	100.0	120.0	130.0
Эрдэнэцагаан	140.0	170.0	130.0	80.0	100.0	80.0

IX.1 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Төллөсөн хээлтэгч			Төлөлтийн хувь		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	толгой			хувь		
Бүгд	**1 199 240**	**1 328 194**	**1 324 523**	**68.8**	**71.0**	**64.2**
Тэмээ	705	629	679	23.5	20.7	22.1
Гүү	37 774	41 592	34 513	34.7	35.5	26.9
Үнээ	41 764	46 324	43 074	37.8	38.2	31.9
Эм хонь	703 183	795 250	805 195	74.9	77.7	71.2
Эм ямаа	415 814	444 399	441 062	71.2	73.4	66.1

IX.2 МАЛ ТӨЛЛӨЛТ, сумаар

Сум	Төллөсөн хээлтэгч			Төлөлтийн хувь		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган толгой			хувь		
Бүгд	**1 199 240**	**1 328 194**	**1 324 523**	**68.8**	**71.0**	**64.2**
Асгат	46 704	64 798	55 462	61.2	78.5	58.6
Баруун-Урт	131 412	171 309	192 051	65.0	79.0	77.8
Баяндэлгэр	143 251	165 420	99 765	65.6	71.9	40.8
Дарьганга	64 303	68 866	73 011	66.7	65.0	64.7
Мөнххаан	140 316	141 965	151 252	67.7	65.9	67.7
Наран	46 257	44 875	38 161	78.5	71.4	58.9
Онгон	111 302	110 648	109 158	71.4	68.5	63.0
Сүхбаатар	100 460	119 965	163 644	62.6	64.8	75.2
Түвшинширээ	111 836	112 080	127 543	75.4	68.2	68.6
Түмэнцогт	42 160	31 081	36 326	65.5	49.3	54.1
Уулбаян	75 055	92 740	88 605	67.4	74.8	64.4
Халзан	43 860	57 117	43 863	63.5	75.5	49.3
Эрдэнэцагаан	142 324	147 330	145 682	81.2	80.3	70.9

IX.3 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, малын төрлөөр

Төлийн төрөл	Бойжуулсан төл			Бойжилтын хувь		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	толгой			хувь		
Бүгд	**1 192 572**	**1 323 965**	**1 207 310**	**99.2**	**99.5**	**90.9**
Ботго	694	626	667	98.4	99.5	98.2
Унага	37 428	41 418	33 843	99.1	99.6	98.1
Тугал	41 444	46 091	42 218	99.2	99.5	98.0
Хурга	700 401	793 342	737 886	99.4	99.6	91.5
Ишиг	412 605	442 488	392 696	98.9	99.3	88.7

IX.4 ТӨЛ БОЙЖИЛТ, сумаар

Сум	Бойжуулсан төл			Бойжилтын хувь		
	2021 IV	2022 IV	2023 IV	2021 IV	2022 IV	2023 IV
	мянган толгой			хувь		
Бүгд	**1 192 572**	**1 323 965**	**1 207 310**	**99.2**	**99.5**	**90.9**
Асгат	46 358	64 691	54 952	99.2	99.7	98.6
Баруун-Урт	131 643	170 769	188 022	99.2	99.7	97.9
Баяндэлгэр	143 299	165 420	82 452	100.0	100.0	82.6
Дарьганга	63 520	68 743	66 203	97.9	99.2	90.1
Мөнххаан	136 257	137 996	140 250	96.7	97.0	92.3
Наран	46 233	45 007	35 200	99.3	99.4	92.0
Онгон	111 202	110 648	68 778	99.9	100.0	63.0
Сүхбаатар	100 949	120 541	164 152	99.9	99.9	99.9
Түвшинширээ	112 030	112 560	113 754	100.0	100.0	89.1
Түмэнцогт	40 241	30 734	34 349	95.3	98.5	93.5
Уулбаян	75 061	92 740	72 032	100.0	100.0	81.3
Халзан	44 070	57 307	42 612	100.0	100.0	97.2
Эрдэнэцагаан	141 709	146 809	144 554	99.6	99.6	99.2

IX.5 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Хорогдсон том мал			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
	толгой			хувь		
Бүгд	**32 562**	**6 315**	**166 740**	**0.8**	**0.2**	**3.6**
Тэмээ	22	16	33	0.3	0.2	0.4
Адуу	1 260	469	6 560	0.4	0.1	1.6
Үхэр	2 709	520	10 371	0.9	0.2	3.0
Хонь	13 357	2 546	79 411	0.7	0.1	3.3
Ямаа	15 214	2 764	70 365	1.2	0.2	4.7

IX.6 ЗҮЙ БУСААР ХОРОГДСОН ТОМ МАЛ, сумаар

Сум	Хорогдсон том мал			Оны эхний малд том малын хорогдлын эзлэх хувь		
	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
	мянган толгой			хувь		
Бүгд	**32.6**	**6.3**	**166.7**	**0.8**	**0.2**	**3.6**
Асгат	3.2	0.2	3.1	1.7	0.1	1.4
Баруун-Урт	0.9	0.7	5.5	0.2	0.2	1.0
Баяндэлгэр	8.7	0.2	43.0	1.7	0.0	7.6
Дарьганга	2.3	0.3	13.5	1.4	0.1	5.2
Мөнххаан	6.3	3.9	9.8	1.4	0.8	2.0
Наран	0.5	0.2	6.7	0.4	0.1	4.7
Онгон	1.6	-	29.2	0.5	-	7.5
Сүхбаатар	1.6	0.0	0.6	0.4	0.0	0.1
Түвшинширээ	0.7	0.1	17.7	0.2	0.0	4.3
Түмэнцогт	4.2	0.6	4.1	3.1	0.4	2.9
Уулбаян	0.3	-	24.2	0.1	-	8.1
Халзан	0.7	-	8.1	0.5	-	4.0
Эрдэнэцагаан	1.5	0.1	1.0	0.4	0.0	0.2

IX.7 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, малын төрлөөр

Малын төрөл	Өвчнөөр хорогдсон мал			Зүй бус хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх хувь		
	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
	толгой			хувь		
Бүгд	-	119	82	-	3.2	0.1
Тэмээ	-	-	-	-	-	-
Адуу	-	-	-	-	-	-
Үхэр	-	21	-	-	6.4	-
Хонь	-	45	82	-	3.0	0.1
Ямаа	-	53	-	-	3.3	-

IX.8 ӨВЧНӨӨР ХОРОГДСОН МАЛ, сумаар

Сум	Өвчнөөр хорогдсон мал			Зүй бус хорогдолд өвчний хорогдлын эзлэх хувь		
	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV	2021 I-IV	2022 I-IV	2023 I-IV
	толгой			хувь		
Бүгд	-	119	82	-	3.2	0.1
Асгат	-	6	-	-	4.0	-
Баруун-Урт	-	107	-	-	20.6	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-	-	-
Мөнххаан	-	6	-	-	0.3	-
Наран	-	-	-	-	-	-
Онгон	-	-	-	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	82	-	-	0.1
Түвшинширээ	-	-	-	-	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-	-	-
Халзан	-	-	-	-	-	-
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-	-	-

Х.1 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, дэд салбараар

Хугацаа	Нийт дүн	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах үйлдвэрлэл	Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт	Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа[2]
	сая төгрөг				
2022 I	4 271.9	1 840.5	536.1	1 780.8	114.5
II	7 972.3	5 872.1	225.1	1 767.0	108.1
III	13 798.8	11 794.1	257.6	1 652.0	95.1
IV	51 892.8	49 882.4	374.2	1 530.3	105.9
V	27 751.1	25 989.1	713.4	935.1	113.5
VI	28 119.9	25 600.3	2 001.1	398.8	119.7
VII	43 173.2	42 021.5	667.4	370.8	113.5
VIII	66 509.9	62 147.2	3 865.1	397.6	100.0
IX	27 137.9	24 231.0	2 345.6	453.0	108.3
X	30 128.5	22 862.1	5 631.6	1 520.6	114.2
XI	27 972.1	21 860.0	4 367.9	1 615.0	129.2
XII	23 397.9	19 514.0	1 467.1	2 296.7	120.1
I-XII	**352 126.3**	**313 614.3**	**22 452.2**	**14 717.7**	**1 342.1**
2023* I	31 009.5	28 158.7	709.5	1 987.7	153.6
II	58 309.3	53 727.0	2 478.9	1 957.0	146.4
III	39 924.6	37 761.5	247.4	1 800.8	114.9
IV	18 801.5	16 050.4	661.4	1 832.4	257.3
I-IV	**148 044.9**	**135 697.6**	**4 097.2**	**7 577.9**	**672.2**
	хувь				
2023* IV / 2022 IV	2.8 [1]	3.1 [1]	56.6	83.5	41.2
2023* IV / 2022 XII	42.0	43.3	18.2	51.5	50.1

X.2 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН БОРЛУУЛСАН БҮТЭЭГДЭХҮҮН, дэд салбараар

Салбар	2022 I-IV	2023*		2023* I-IV / 2022 I-IV
		I-IV	Гадаад	
	сая төгрөг			хувь
Нийт дүн	**77 935.7**	**148 044.9**	**135 672.2**	**190.0**
Уул уурхай, олборлох	**69 389.0**	**135 697.6**	**133 973.4**	**195.6**
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	728.9	6 522.2	4 798.0	8.9 [1]
Металлын хүдэр олборлолт	64 136.0	119 393.7	119 393.7	186.2
Бусад ашигт малтмал олборлолт	4 524.1	9 781.7	9 781.7	2.2 [1]
Боловсруулах үйлдвэрлэл	**1 393.0**	**4 097.2**	**1 698.8**	**2.9** [1]
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	1 223.2	3 490.3	1 698.8	2.9 [1]
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	169.8	606.9	-	3.6 [1]
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт, усан хангамж	**6 730.1**	**7 577.9**	**-**	**112.6**
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	6 730.1	7 577.9	-	112.6
Усан хангамж, хог хаягдал зайлуулах, хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа	**423.6**	**672.2**	**-**	**158.7**
Ус хуримтлуулах, ариутгах, усан хангамжийн үйл ажиллагаа	296.1	351.2	-	118.6
Хог хаягдал цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах	127.5	321.0	-	2.5 [1]

Х.3 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар

Хугацаа	Нийт дүн	Уул уурхай, олборлолт	Боловсруулах үйлдвэрлэл	Цахилгаан хий, уур, агааржуулалт	Ус хангамж, сувагжилтын систем, хог хаягдал, зайлуулах болон хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа[2]
	сая төгрөг				
2022 I	8 654.5	6 350.4	509.2	1 680.4	114.5
II	8 851.6	6 811.3	228.6	1 708.2	103.5
III	8 636.2	6 687.4	232.8	1 616.3	99.7
IV	8 763.3	6 864.4	356.6	1 436.4	105.9
V	11 683.9	9 949.7	700.5	920.2	113.5
VI	18 600.9	16 162.7	1 919.7	398.8	119.7
VII	11 163.6	10 127.4	552.0	370.8	113.4
VIII	25 065.2	20 828.8	3 738.8	397.6	100.0
IX	18 755.6	14 628.7	3 568.4	450.1	108.4
X	20 273.2	13 746.4	4 825.3	1 587.3	114.2
XI	20 312.0	13 657.1	4 838.3	1 687.4	129.2
XII	16 425.7	11 976.1	2 149.1	2 180.4	120.1
I-XII	**177 185.7**	**137 790.4**	**23 619.3**	**14 433.9**	**1 342.1**
2023* I	12 609.9	9 057.0	1 434.8	1 990.6	127.5
II	11 255.0	7 865.9	1 381.2	1 891.1	116.8
III	19 617.1	16 380.9	1 304.6	1 794.8	136.8
IV	17 355.8	14 900.2	646.8	1 660.9	147.9
I-IV	**60 837.8**	**48 204.0**	**4 767.4**	**7 337.4**	**529.0**
	хувь				
2023* IV / 2022 IV	50.5	46.1	55.1	86.5	71.6
2023* IV / 2022 XII	34.3	35.0	20.2	50.8	39.4

X.4 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН НИЙТ ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, дэд салбараар

Салбар	2022 I-IV	2023* I-IV	2023* I-IV / 2022 I-IV
	сая төгрөг		хувь
Нийт дүн	**34 905.5**	**60 837.8**	**174.3**
Уул уурхай, олборлох	**26 713.5**	**48 204.0**	**180.4**
Чулуун, хүрэн нүүрс олборлолт	728.9	6 005.5	8.2 [1]
Металлын хүдэр олборлолт	20 991.5	32 824.0	156.4
Бусад ашигт малтмал олборлолт	4 993.1	9 374.5	187.7
Боловсруулах аж үйлдвэр	**1 327.1**	**4 767.4**	**3.6** [1]
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа үйлдвэрлэлт	1 159.5	4 161.9	3.6 [1]
Дээрхи ангид ороогүй бусад үйлдвэрлэл	167.6	605.5	3.6 [1]
Цахилгаан, дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэлт	**6 441.3**	**7 337.4**	**113.9**
Цахилгаан, дулаан, уур үйлдвэрлэл	6 441.3	7 337.4	113.9
Усан хангамж, хог хаягдал зайлуулах, хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа	**423.6**	**529.0**	**124.9**
Ус хуримтлуулах, ариутгах, түгээх үйл ажиллагаа	296.1	351.2	118.6
Хог хаягдал цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах	127.5	177.8	139.4

Х.5 АЖ ҮЙЛДВЭРИЙН САЛБАРЫН ГОЛ НЭР ТӨРЛИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН ҮЙЛДВЭРЛЭЛ, нэр төрлөөр

Гол нэр төрлийн бүтээгдэхүүн	Хэмжих нэгж	2022 IV	2022 I-IV	2023 IV	2023 I-IV	2023* I-IV / 2022 I-IV, хувь
Уул уурхай, олборлох аж үйлдвэр						
Хүрэн нүүрс	мян.т	1.8	31.9	7.4	110.3	3.5 ⊥
Цайрын баяжмал	мян.т	6.2	24.2	7.7	26.0	107.4
Хайлуур жонш	мян.т	-	2.8	1.0	3.4	120.3
Хайлуур жоншны баяжмал	мян.т	0.5	9.0	2.4	6.0	67.1
Цахилгаан дулааны эрчим хүч үйлдвэрлэл, усан хангамж						
Дулааны эрчим хүч	мян.Гкал	9.4	57.4	10.1	57.2	99.7
Цахилгаан	сая.квт	3.7	17.4	4.1	18.8	107.9
Хүнсний бүтээгдэхүүн, ундаа, ус үйлдвэрлэл						
Талх	т	49.9	143.5	49.9	181.5	126.5
Нарийн боов	т	10.2	32.1	6.8	24.3	75.7
Хэвийн боов	т	1.3	26.9	-	44.3	164.6
Бялуу	т	0.5	2.2	0.6	2.4	109.8
Хэрчсэн гурил	т	6.0	27.1	1.4	24.3	89.7
Борц	т	0.3	0.6	0.5	0.5	83.3
Адууны мах	т	3.3	9.0	-	6.9	76.7
Үхрийн мах	т	0.3	5.5	-	41.9	7.6 ⊥
Хонины мах	т	9.0	34.2	-	113.9	3.3 ⊥
Ямааны мах	т	2.4	9.2	-	92.4	10.0 ⊥
Цэвэр ус	мян.л	85.0	332.6	60.1	245.5	73.8
Бууз, банш	т	1.6	4.6	0.1	4.6	100.0
Хувцас үйлдвэрлэл						
Монгол дээл,тэрлэг	ш	119	895	60	858	95.9
Дээлнээс бусад монгол хувцас	ш	38	241	10	181	75.1
Ажлын хувцас	ш	-	14	16	16	114.3
Бэлтгэлийн хувцас /өмд, цамц/	ш	-	-	-	15	-
Оёмол пальто	ш	-	-	1	1	-
Малгай	ш	-	-	1	9	-
Нэхий дээл	ш	-	-	-	12	-
Өмд	ш	2	19	40	40	2.1 ⊥
Бүх төрлийн мөрдөс, тэмдэг	ш	-	-	100	100	-
Хазаар	ш	-	-	20	60	-
Гутал	хос	8	35	10	279	7.9 ⊥
Модон эдлэл						
Гал тогооны өрөөний модон тавилга	ш	-	4	-	-	-
Гэрийн бусад модон тавилга	ш	8	28	10	34	121.4
Модон сандал	ш	-	18	-	-	-
Гэрийн мод болон бусад хэрэгсэл	ш	1	7	-	-	-
Төрөл бүрийн модон эдлэл	ш	3	15	-	7	46.7
Барилгын бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэл						
Бетон зуурмаг	м3	-	-	1 096.8	1 096.8	-
Бакум цонх	м2	-	-	22.0	22.0	-
Усан хангамж, хог хаягдал зайлуулах, хүрээлэн буй орчныг дахин сэргээх үйл ажиллагаа						
Түгээсэн цэвэр ус	мян.м3	42.2	173.1	23.7	97.4	56.3
Сувагжилт	мян.м3	19.9	81.9	21.5	88.7	108.3
Хог хаягдал цуглуулах, боловсруулах, зайлуулах, дахин ашиглах	мян.тн	2.5	9.5	2.4	9.9	104.2

XI БАРИЛГА

XI.1 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ

Үзүүлэлт		2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2023 I-III / 2022 I-III
		сая төгрөг			хувь
Барилга угсралт, их засварын ажил, Бүгд		1 357.9	2 801.4	7 328.1	2.6 [1]
Үүнээс:	Аймгийн барилгын байгууллага	32.2	4.0	1 675.0	418.7 [1]
	Гадны барилгын байгууллага	1 325.8	2 797.4	5 653.1	2.0 [1]

XI.2 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, барилгын төрлөөр

Барилгын төрөл	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2023 I-III / 2022 I-III
	сая төгрөг			хувь
Нийт	1 357.9	2 801.4	7 328.1	2.6 [1]
Орон сууцны барилга	598.0	4.0	1 855.0	463.8 [1]
Орон сууцны бус барилга	335.9	2 031.5	3 965.3	195.2
Үйлдвэрийн	236.6	-	-	-
Худалдаа, үйлчилгээний	6.2	-	800.0	-
Эмнэлэгийн	-	547.0	104.7	19.1
Сургууль, соёлын	5.0	900.0	636.6	70.7
Бусад	88.1	584.5	2 424.0	4.1 [1]
Инженерийн барилга, байгууламж	423.6	765.9	1 507.1	196.8
Авто зам	-	-	659.8	-
Бусад (зам, талбайн бусад ажил)	-	765.9	847.3	110.6
Их засварын ажил	-	-	0.7	-

XI.3 БАРИЛГА УГСРАЛТ, ИХ ЗАСВАРЫН АЖИЛ, сумаар

Сум	2021 I-III	2022 I-III	2023 I-III	2023 I-III / 2022 I-III
	сая төгрөг			хувь
Бүгд	**1 357.9**	**2 801.4**	**7 328.1**	**2.6** [1]
Асгат	-	-	0.7	-
Баяндэлгэр	-	-	-	-
Дарьганга	-	-	-	-
Мөнххаан	-	547.0	982.6	179.6
Наран	-	-	-	-
Онгон	5.0	-	-	-
Сүхбаатар	-	-	-	-
Түвшинширээ	32.2	4.0	-	-
Түмэнцогт	-	-	-	-
Уулбаян	-	-	-	-
Халзан	-	495.9	-	-
Эрдэнэцагаан	-	-	-	-
Баруун-Урт	1 320.7	1 754.5	6 344.8	3.6 [1]